

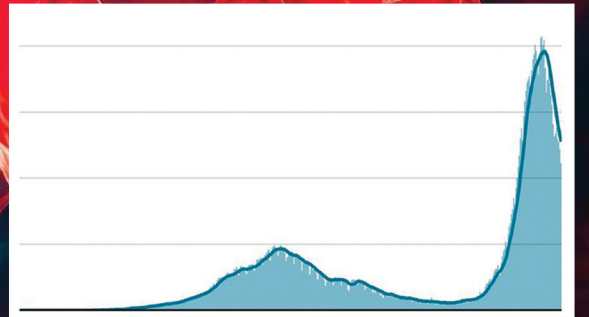
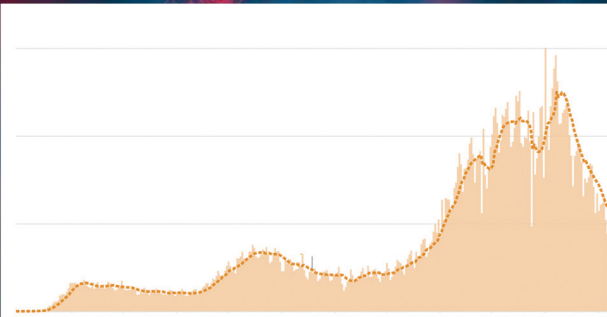
আন্বেষণ

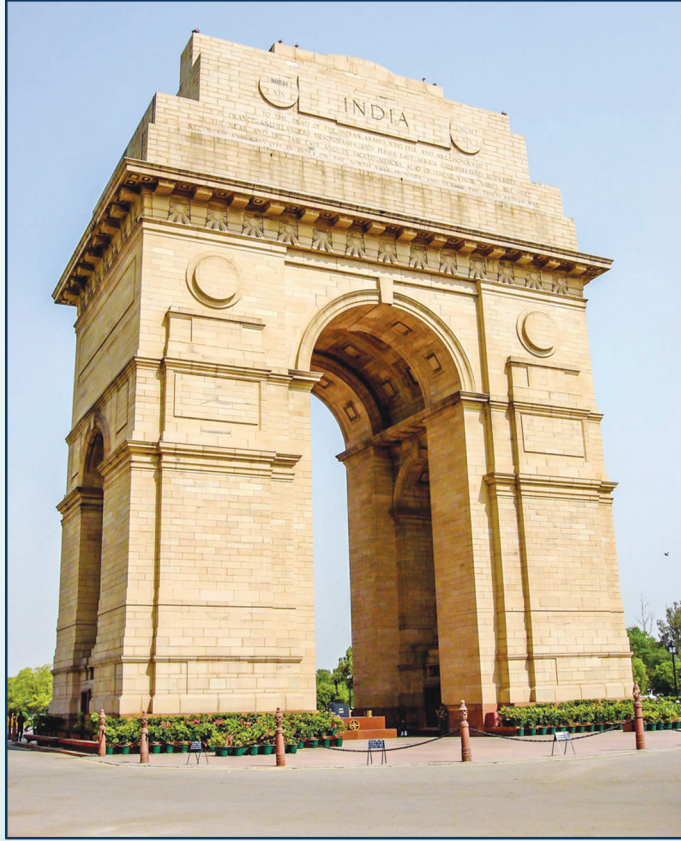
অষ্টম বছৰ ■ ষষ্ঠ সংখ্যা ■ জুলাই, ২০২১

চিংক হ'ল

আইচক্ৰীম

ক'ভিড-১৯ৰ দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় ঢৌ

ইন্ডিয়া গেট

পেংগং হ্রদ

অন্বেষণ

অষ্টম বছৰ, ষষ্ঠ সংখ্যা, জুলাই ২০২১ চন

অন্বেষণ, অসম জাতীয় বিদ্যালয়ৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে অসম জাতীয় বিদ্যালয় শৈক্ষিক আৰু আৰ্থ-সামাজিক ন্যাসৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত সাধাৰণ জ্ঞান-ভিত্তিক এখন মাহেকীয়া আলোচনী

ANWESHAN, A Monthly inhouse journal of Assam Jatiya Bidyalay,
Published by Assam Jatiya Bidyalay Educational and Socio-Economic Trust

Email : assamjatiyabidyalay@gmail.com

Website : assamjatiyabidyalay.com

সূচীপত্ৰ

- ২ ক'ভিড-১৯ৰ দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় ঢৌ—
কি আৰু কিয়?
■ অভিজিত শৰ্মা বৰুৱা
- ৪ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি
■ কুশল গোস্বামী
- ৬ দেশ-বিদেশৰ খবৰ
■ কুশল গোস্বামী
- ৮ খবৰৰ লেছেৰি বোটলা
■ কুশল গোস্বামী
- ৯ আইচক্ৰীম
■ শান্তনু কৌশিক বৰুৱা
- ১১ চুড'কু
- ১২ যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থা আৰু ভাৰত
■ ৰুণিমা শৰ্মা
- ১৩ চিংক হ'ল
■ জাহ্নৱী বৰুৱা
- ১৫ চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষার্থীৰ
বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা
- ২১ এগৰাকী অনুকৰণীয় উদ্যোগী ব্যক্তি
■ অপৰাজিতা বৰা
- ২২ কুইজ
■ সীমান্ত কলিতা
- ২৩ পেংগং হৃদ
■ প্ৰীতিলতা পাটগিৰি
- ২৪ বিদ্যালয় আৰু গৰম বন্ধ
■ অপৰ্ণা দেৱী
- ২৬ মানসিক সামৰ্থ্য বিকাশ
■ ৰবীন্দ্ৰ বৰ্মন
- ২৭ Stories from Shakespeare's
Plays
■ Bhaktimala Saikia
- ২৮ Did You Know
■ Dimple Talukdar
- ২৯ চিকিৎসাত ব্যৱহৃত অক্সিজেন
■ নিবেদিতা তালকুদাৰ
- ৩০ মাৰ্চিডিজ বেন্জ আৰু এটি স্বৰ্গীয়
ষড়যন্ত্ৰ
■ নিশা দেৱী
- ৩২ গ্ৰেণাইটৰ আশ্চৰ্য্য : বৃহদেশ্বৰ মন্দিৰ
■ জুৰি গোস্বামী

সম্পাদক : ডা° নাৰায়ণ শৰ্মা (অবৈতনিক)

সহযোগী সম্পাদক : পংকজ দত্ত

উপ-সম্পাদক : কুশল গোস্বামী, ড° লিপিমণি দত্ত,
ডিম্পল তালুকদাৰ

ব্যৱস্থাপনা : দিলীপ কুমাৰ দত্ত চৌধুৰী

বেটুপাত : কুঞ্জৰ দাস

আলোকচিত্ৰ : প্ৰকাশ দত্ত

ছবি : পুৰবী ৰাণী বৰা

ডিটিপি : প্ৰশান্ত বৰঠাকুৰ

মূল্য : বিছ টকা

অসম জাতীয় বিদ্যালয় শৈক্ষিক আৰু আৰ্থ-সামাজিক ন্যাসৰ হৈ দিলীপ কুমাৰ দত্ত চৌধুৰীৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত,
অজাবি ন্যাসৰ ছপাশাল, অসম জাতীয় বিদ্যালয় চৌহদ, নুনমাটি, গুৱাহাটী-৭৮১০২০ত প্ৰণৱ শৰ্মাৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত।

ক'ভিড-১৯ৰ দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় টো—কি আৰু কিয় ?

■ অভিজিত শৰ্মা বৰুৱা

কোভিড-১৯ ৰোগে বেছ কিছু দিনৰ আগৰ পৰা অতিমাৰীৰ ৰূপ পৰিগ্ৰহ কৰিছে আৰু যোৱা প্ৰায় ডেৰ বছৰ ধৰি ই সমগ্ৰ বিশ্বক সন্ধানিত কৰি ৰাখিছে। এতিয়া আমি সকলোৱে গম পাইছো যে আমাৰ দেশ ভাৰত কোভিড-১৯ ৰোগৰ দ্বিতীয় টোৰ কবলত পৰি আছে। লাহে লাহে কোভিড-১৯ ৰ দ্বিতীয় টোত আক্ৰান্ত লোকৰ সংখ্যা কমি আহিছে আৰু কিছুদিনৰ ভিতৰত হয়তো এই ৰোগত আক্ৰান্ত লোকৰ সংখ্যা নিম্নতম হ'ব। কিন্তু তাৰ পাছতে হেনো আহিব—কোভিড-১৯ৰ তৃতীয়টো টো আৰু সেয়া অধিক ভয়াবহ হ'ব। তৃতীয়টো টোত শিশুসকলো আক্ৰান্ত হ'ব বুলিও বহুতে মত প্ৰকাশ কৰিছে আৰু তাৰ ফলত অভিভাৱকসকল অধিক ত্ৰাসিত হৈছে।

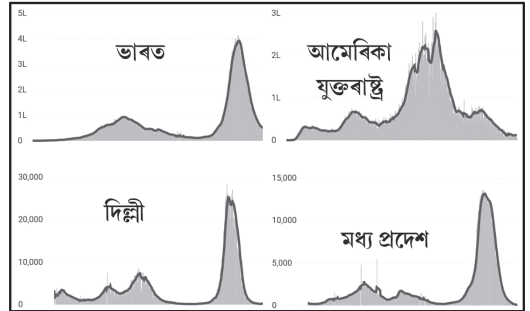
কিন্তু কোভিড-১৯ ৰ এই টোসমূহ আচলতে কি? কেনেকৈ এই টোসমূহ সৃষ্টি হয় আৰু কেনেকৈ সেই টোত কোভিড-১৯ ৰোগীৰ সংখ্যা বাঢ়ি যায়, কিমান দিনলৈ বাঢ়ে আৰু কেতিয়া কমিবলৈ আৰম্ভ কৰে? এখন ৰাষ্ট্ৰত টোৰ সংখ্যা আৰু সময়সীমা একেই হ'ব লাগিব বুলি কথা আছে নেকি, একোটা টো শেষ হোৱাৰ পাছত পৰৱৰ্তী টো কেতিয়া আৰম্ভ হ'ব, বা সেইবোৰ কথা বিজ্ঞানীসকলে আগতীয়াকৈ কেনেকৈ গম পায়? সেইবোৰ কথা সকলোৰে মনত জগাটো স্বাভাৱিক।

কোভিড-১৯ ৰ দৰে অতিমাৰীৰ ক্ষেত্ৰত টোৱে কি বুজায় ?

অতিমাৰীৰ ক্ষেত্ৰত টো কি—তাৰ কোনো পাঠ্যপুথিগত সংজ্ঞা নাই। অথবা সৰ্বসন্মত ব্যাখ্যাও নাই। প্ৰকৃততে কোনো অতিমাৰী ৰোগে ৰাজহু কৰি থকা এক দীঘলীয়া সময়সীমাত সেই ৰোগত আক্ৰান্ত লোকৰ সংখ্যা বঢ়া আৰু কমাৰ এক চক্ৰ বুজাবলৈ টো (Wave) শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ৰোগীৰ সংখ্যা বঢ়া-কমাৰ লেখডাল টোৰ দৰেই হয় বাবে এই শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

বেমাৰৰ টো শব্দ দুটা বহু আগৰে পৰা ব্যৱহাৰ হৈ আহিছে। মূলতঃ ঋতুজনিত ৰোগৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াক ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। বছৰৰ কোনো ঋতুত বিশেষ বেমাৰৰ প্ৰাধান্য দেখা যায় আৰু সেই ঋতু পাৰ হৈ যোৱাৰ লগে লগে তেনে ৰোগত ভোগা লোকৰ সংখ্যা কমি যায়। যদি গ্ৰাফ বা লেখ কাগজৰ x অক্ষত সময় আৰু y অক্ষত ৰোগীৰ সংখ্যা বহুওৱা যায়, তেন্তে লেখটোৰ আকৃতি এক তৰংগ (Wave) বা টোৰ দৰেই হয়। বেমাৰৰ টো বুলিলে আমি তাকেই বুজি আহিছিলো আৰু সেয়া সাধাৰণতে বছৰত এবাৰহে হৈছিল।

কিন্তু কোভিড-১৯ অতিমাৰীৰ ক্ষেত্ৰত এই টো একেবাৰে বেলেগ। ইয়াৰ লগত ঋতু বা বতৰৰ কোনো সম্পৰ্ক নাই। বছৰত কেইবাৰ এই টো আহিব, তাৰো কোনো ধৰা-বন্ধা নিয়ম নাই। আনকি বিশাল এখন দেশৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন অঞ্চলত বিভিন্ন সংখ্যক, বিভিন্ন আকাৰৰ আৰু বিভিন্ন পৰিসৰৰ টোৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে।

ওপৰৰ চিত্ৰত কোভিড-১৯ ৰোগীৰ সংখ্যাৰ বঢ়া-টুটাৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ টো দেখুওৱা হৈছে। আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰত বিশেষ বিৰতি নথকাকৈ তিনিটা টো পাৰ হৈ গৈছে। ভাৰতত সাধাৰণভাবে দুটা টোৰ সৃষ্টি হৈছে আৰু দ্বিতীয়টো টোত আক্ৰান্ত লোকৰ সংখ্যা ক্ৰমে কমি আহিছে। কিন্তু ভাৰতৰে দিল্লীত স্পষ্টভাৱে দেখা গৈছে যে তাত চাৰিটা টোৰ সৃষ্টি হৈছে আৰু এতিয়া চাৰি নম্বৰ টোত আক্ৰান্ত লোকৰ সংখ্যা

সাম্প্ৰতিকী

কমি আহিছে। মধ্য প্ৰদেশত টোৰ কোনো স্পষ্ট শীৰ্ষ দেখা যোৱা হোৱা নাই বাবে টোৰ সংখ্যা থিৰাং কৰাটো মক্ষিলেই হৈছে।

এবাৰ কমি যোৱাৰ পাছত আক্ৰান্ত লোকৰ সংখ্যা আকৌ বাঢ়ে কেনেকৈ ?

অতিমাৰীত আক্ৰান্ত লোকৰ সংখ্যা এবাৰ কমিৰ পাছত আকৌ কিয় বাঢ়ে এই কথাও সঠিকভাৱে জানিব পৰা হোৱা নাই। কিন্তু দেখা গৈছে যে পৰৱৰ্তী টো সৃষ্টি হোৱাৰ সময়ত একেটা ভাইৰাছৰে বিভিন্ন উৎপৰিৱৰ্তিত ৰূপৰ ভাইৰাছে আক্ৰমণ আৰম্ভ কৰে।

ভাৰতৰ ক্ষেত্ৰত আমি জানো যে ২০২০ চনৰ মাৰ্চত ভাৰতত প্ৰথমজন কোভিড-১৯ ত আক্ৰান্ত ৰোগী ধৰা পৰিছিল। তাৰ পাছত ২০২০ চনৰ ছেপ্টেম্বৰলৈকে এনে ৰোগীৰ সংখ্যা ক্ৰমে বাঢ়ি গ'ল। ছেপ্টেম্বৰৰ পাছত এনে ৰোগীৰ সংখ্যা ক্ৰমে হ্রাস হ'ল আৰু কোভিড-১৯ ৰ প্ৰথম টো দেখাত কমি আহিল। ২০২১ চনৰ আৰম্ভণিত ভাৰতত কম সংখ্যকহে কোভিড-১৯ ৰোগী আছিল আৰু পৰিস্থিতি প্ৰায় স্বাভাৱিক হৈ আহিছিল।

পাছে, সেই চনৰে ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ পাছৰ পৰা কোভিড-১৯ ৰোগীৰ সংখ্যা সূচকীয় (Exponential) হাৰত বাঢ়িবলৈ ধৰিলে আৰু এমাহৰ ভিতৰতে যিমান লোক আক্ৰান্ত হ'ল, সিমান লোক ২০২০ চনত ছমাহতহে আক্ৰান্ত হৈছিল। এয়া ক্ৰমে বাঢ়ি গ'ল আৰু ইয়াক কোভিড-১৯ ৰ দ্বিতীয় টো বুলি অভিহিত কৰা হ'ল। এই দ্বিতীয় টোটো কিয় সৃষ্টি হ'ল, সেই বিষয়ে সঠিককৈ ক'ব নোৱাৰি, কিন্তু ধাৰণা কৰা মতে কৰ'ণা ভাইৰাছৰ কিছুমান নতুন প্ৰকাৰ, যেনে — 'ইউ কে ভাইৰাছ', 'দক্ষিণ আফ্ৰিকা ভাইৰাছ', 'দুবাৰ উৎপৰিৱৰ্তন (Mutation) হোৱা ভাইৰাছ' আদিৰ বাবে এই নতুন টোৰ সৃষ্টি হ'ল। এই নতুন ধৰণৰ কৰ'ণা ভাইৰাছবোৰ যথেষ্ট সংক্ৰামক আছিল আৰু ইহঁতে আক্ৰান্ত কৰা লোকৰ সংখ্যাও আগৰবাৰতকৈ বেছি আছিল।

দ্বিতীয়টো টো বনজুইৰ দৰে বিয়পি পৰাৰ আন কাৰণসমূহ আছিল - মাস্ক পিন্ধা, হাত চাবোনেৰে ধুই থকা, ছেনিটাইজাৰ ব্যৱহাৰ কৰা আদি প্ৰয়োজনীয় সাৱধানতাৰ প্ৰতি মানুহৰ অনীহা আৰু কিছুমান ডাঙৰ উৎসৱ-পাৰ্বণ, নিৰ্বাচনৰ বাবে বিভিন্ন ঠাইত সঘনাই হৈ থকা জনসমাগম আদি।

কোভিড-১৯ ৰ দ্বিতীয়টো টো বেছি মাৰাত্মক হোৱাৰ মূল কাৰণ হ'ল কৰ'ণা ভাইৰাছৰ নতুন উৎপৰিৱৰ্তিত ৰূপ 'SARS-COV' ৰ সংক্ৰামক আছিল। লগতে এইবিধ ভাইৰাছ আমাৰ শৰীৰৰ এণ্টিবডিবোৰৰ পৰা নিজকে ৰক্ষা কৰাত বেছি সুদক্ষ আছিল। আগৰবাৰৰ বা প্ৰথমটো টোৰ কৰ'ণা ভাইৰাছবোৰে সাধাৰণতে ১৮ ৰ পৰা ৪৫ বছৰ বয়সৰ মানুহক আক্ৰমণ কৰিব পৰা নাছিল, কাৰণ তেওঁলোকৰ অসংক্ৰাম্যতা (Immunity) তুলনামূলকভাৱে বেছি আছিল। কিন্তু এইবিধ ভাইৰাছে সেই বাধা অতিক্ৰম কৰি তেনে বয়সৰ মানুহকো আক্ৰান্ত কৰিব পাৰিছিল। এই বয়সৰ লোকসকল সাধাৰণতে বাহিৰত বেছিকৈ ঘূৰে আৰু সেইবাবে বাহিৰত সংক্ৰমিত হৈ ঘৰলৈ ঘূৰি অহাৰ পাছত গোটেই ঘৰখনৰ লোকসকলেই আক্ৰান্ত হৈ পৰে।

কোভিড-১৯ ৰ তৃতীয় টো

আগৰ কিছুমান অতিমাৰীৰ (যেনে—SARS) ক্ষেত্ৰতো দেখা গৈছিল যে এনে অতিমাৰীবোৰৰ তিনি-চাৰিটা টোৰ সৃষ্টি হৈছিল। সেইবোৰৰ তথ্য আৰু কৰ'ণা ভাইৰাছ সম্পৰ্কত অধ্যয়ন কৰি বিজ্ঞানীসকলে জানিবলৈ দিছে যে কোভিড-১৯ ৰ এক তৃতীয় টোও আহিব পাৰে আৰু এই টো সৃষ্টি কৰিব নতুন প্ৰকাৰৰ কৰ'ণা ভাইৰাছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ মুখ্য বৈজ্ঞানিক পৰামৰ্শদাতা কে বিজয়ৰাঘবনে জানিবলৈ দিয়া মতে কোভিড-১৯ ৰ দ্বিতীয়টো টোৰ পাছত কিছু দিনৰ ভিতৰতে তৃতীয়টো টো অহাৰ পূৰ্ণ সম্ভাৱনা আছে। তেওঁ কোৱামতে উচ্চ শক্তিশালী প্ৰতিৰক্ষামূলক ব্যৱস্থাৰ যোগেদি ইয়াৰ পৰা ৰক্ষা পৰিব পৰা যাব যদিও বৰ্তমানৰ উপলব্ধ আন্তঃগাঁথনিৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত এনে শক্তিশালী ব্যৱস্থা ততাতৈয়াকৈ সৃষ্টি কৰাটো সম্ভৱ নহয়।

ভাৰতত অলপতে ধৰা পেলোৱা কোভিড-১৯ ৰ 'ডেল্টা' প্ৰকাৰৰ ভাইৰাছ আৰু এনে ধৰণৰ নতুনকৈ উৎপৰিৱৰ্তিত আন ভাইৰাছে কোভিড-১৯ ৰ তৃতীয়টো টো সৃষ্টি কৰিব পাৰে বুলি বিজ্ঞানীসকলে ধাৰণা কৰিছে। কিছু বিজ্ঞানীৰ মতে এই নতুন প্ৰকাৰৰ ভাইৰাছে এইবাৰ এতিয়ালৈকে যথেষ্ট নিৰাপদ হৈ থকা শিশুসকলকো আক্ৰান্ত কৰিব পাৰে আৰু এই কথাই অভিভাৱকসকলক অধিক উদ্বেগ কৰি তুলিছে। ❖

অসমীয়া সাহিত্যৰ অন্যতম কাণ্ডাৰী ড° লক্ষ্মীনন্দন বৰা

■ কুশল গোস্বামী

যোৱা ৩ জুন তাৰিখে বিশিষ্ট সাহিত্যিক তথা অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰাক্তন সভাপতি ড° লক্ষ্মীনন্দন বৰাৰ ৮৮ বছৰ বয়সত দেহাৱসান ঘটে। ১৯৩২ চনৰ ১ মাৰ্চ তাৰিখে নগাঁও জিলাৰ হাতীচোং কুজীউঁহ গাঁৱত জন্মলাভ কৰা ড° বৰাই ১৯৫২ চনত কটন মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ কৰে। কলিকতাৰ প্ৰেছিডেন্সি কলেজৰ পৰা পদাৰ্থবিজ্ঞানত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰি তেওঁ ১৯৫৫ চনত শ্বিলঙৰ ছেইণ্ট এন্টনী কলেজত প্ৰবক্তা হিচাপে যোগদান কৰি কৰ্মজীৱন আৰম্ভ কৰে। যোৰহাটৰ জে. বি. কলেজ আৰু নগাঁও কলেজত কিছুদিন শিক্ষকতা কৰা ড° বৰাই ১৯৫৬ চনত কটন কলেজত যোগদান কৰে। মাজতে ধুবুৰীৰ বি. এন. কলেজত কিছুদিন শিক্ষকতা কৰি তেওঁ ১৯৫৮ চনত যোৰহাটস্থিত অসম কৃষি মহাবিদ্যালয়ত (১৯৬৯ চনত বিশ্ববিদ্যালয়লৈ উন্নীত হয়) যোগদান কৰে আৰু ১৯৯২ চনত কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ পৰা অৱসৰ গ্ৰহণ কৰে। বিশ্ববিদ্যালয়খনত পদাৰ্থবিজ্ঞান আৰু মৌচমবিজ্ঞান বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক হিচাপে সেৱা আগবঢ়োৱা বৰাই ১৯৭৭ চনত অন্ধ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ডক্টৰেট ডিগ্ৰী লাভ কৰে। ড° বৰাই কিছুদিনৰ বাবে জাৰ্মানীৰ গুটেনবাৰ্গ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বতৰবিজ্ঞান বিভাগৰ ভিজিটিং প্ৰফেছৰ হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল। ইন্দো-জাৰ্মান গৱেষণা প্ৰকল্প আৰু অসম প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণ পৰিষদৰ অধ্যক্ষ হিচাপে দায়িত্ব পালন কৰা ড° বৰাই সাহিত্য অকাডেমি আৰু অসম পৰিকল্পনা আয়োগৰ সদস্য হিচাপেও কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল।

অসমীয়া সাহিত্যৰ এগৰাকী যশস্বী সাহিত্যিক ড° বৰাই (১৯৫৪ চনত) ‘ৰামধেনু’ আলোচনীত ‘ভাঙনা’ নামৰ গল্পৰ যোগেদি সাহিত্যিক জীৱনৰ পাতনি মেলিছিল। পৰৱৰ্তী সময়ত অতি নিষ্ঠাৰে

সাহিত্য বচনাত ব্ৰতী অধ্যাপক ড° বৰাই ২৮ খন উপন্যাসকে ধৰি অসংখ্য নাটক, চুটিগল্প সংকলন, ভ্ৰমণ কাহিনী, জীৱনী আৰু অনুবাদ গ্ৰন্থৰে অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ ভঁৰাল চহকী কৰি থৈ গৈছে।

তেওঁৰ অতি জনপ্ৰিয় উপন্যাস ‘গাঙা চিলনীৰ পাখি’ ২২টা ভাৰতীয় ভাষালৈ অনূদিত হৈছে আৰু বিশিষ্ট চলচ্চিত্ৰ পৰিচালক পদুম বৰুৱাই একে নামেৰে পৰিচালনা কৰা অসমীয়া কথাছবিখনে ৰাষ্ট্ৰীয় পুৰস্কাৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

অসমীয়া ভাষা-সাহিত্য, বিজ্ঞান তথা সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰখনলৈ আগবঢ়োৱা তুলনাহীন অৱদানৰ বাবে ড° বৰাই সাহিত্য অকাডেমিকে ধৰি বিভিন্ন বঁটা, পুৰস্কাৰ তথা সন্মান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। ১৯৮৮ চনত ‘পাতাল ভৈৰৱী’ নামৰ উপন্যাসখনৰ বাবে সাহিত্য অকাডেমি বঁটা লাভ কৰা ড° বৰাই ১৯৯৬ চনত ‘যাকেৰি নাহিকে উপাম’ উপন্যাসৰ বাবে অসম সাহিত্য সভাৰ অম্বিকাগিৰী ৰায়চৌধুৰী বঁটা লাভ কৰিছিল। ২০০৪ চনত ‘অসম উপত্যকা সাহিত্য বঁটা’ লাভ কৰা ড° বৰাই ২০০৮ চনত ‘কায়কল্প’ উপন্যাসৰ

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

বাবে সৰ্বভাৰতীয় সৰস্বতী সন্মান লাভ কৰে। ২০১৫ চনত তেওঁক ভাৰত চৰকাৰে 'পদ্মশ্ৰী' সন্মানেৰে বিভূষিত কৰে।

ড° লক্ষ্মীনন্দন বৰাই ১৯৭৭ চনত 'দ্য ইক'ন'মিক টাইমচ'ৰ গুৱাহাটীৰ সংবাদদাতা হিচাপে যোগদান কৰি সাংবাদিকতাৰ ক্ষেত্ৰখনত পদাৰ্পণ কৰিছিল। ১৯৯২ চনত সাপ্তাহিক 'ৰংপুৰ'ৰ সম্পাদক হিচাপে সেৱা আগবঢ়োৱা ড° বৰাই 'পূৰ্বাঞ্চল অভিমত'ৰ সম্পাদক হিচাপেও কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল। বৈজ্ঞানিক মানসিকতাৰ অধিকাৰী এই জনপ্ৰিয় সাহিত্যিকগৰাকীয়ে ২০০৯ চনত 'গৰীয়সী'ৰ সম্পাদক হিচাপে দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰে আৰু দেহাৱসানৰ সময়লৈকে আলোচনীখনৰ সম্পাদক হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল।

১৯৯৬-৯৭ বৰ্ষত অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতিৰ পদ অলংকৃত কৰা বিশিষ্ট সাহিত্যিকগৰাকীয়ে দেহাৱসানৰ সময়ত পত্নী, দুজন পুত্ৰ, এগৰাকী কন্যাসহ অসংখ্য গুণমুগ্ধক এৰি থৈ যায়। নৱগ্ৰহ শ্মশানত ৰাষ্ট্ৰীয় মৰ্যাদাৰে তেওঁৰ সৎকাৰ কৰা হয়।

লক্ষ্মীনন্দন বৰাৰ গ্ৰন্থসমূহ হৈছে ক্ৰমে—

গল্প : দৃষ্টিৰূপা (১৯৫৮), সেই সুৰে উতলা (১৯৬০), কাঁচিয়লীৰ কুঁৱলী (১৯৬১), গোপন গধূলি (১৯৬১), গৌৰী ৰূপক (১৯৬১), মন মাটি মেঘ (১৯৬২), অচিন কইনা (১৯৬৩), এই ৰূপ এই ছন্দ (১৯৬৩), দহন দুলাড়ী (১৯৬৫), কঠিন মায়া (১৯৬৬), দেৱতাৰ ব্যাধি (১৯৬৬), আৱেশ ইন্দ্ৰজাল (১৯৬৭), মাজত তৃষাৰে নৈ (১৯৬৭), ব্যতিক্ৰম (১৯৭৬), নিষিদ্ধ চেতনা (১৯৭৬), সেই অনুৰাগে (১৯৮০), এৰাবাৰীৰ লেছেৰি (১৯৮৩), দুস্তৰ কাৰাগাৰ (২০০২), প্ৰেয়সী (১৯৯৩), মন বিৰিখৰ জোখ (২০০১), মুক্ত পুৰুষ (২০০২), মন মাটি পিৰীতি (১৯৬২), লক্ষ্মীনন্দন বৰাৰ গল্প সমগ্ৰ (প্ৰথম খণ্ড) (২০০৪), আলাসত খৰিকাজাঁই (২০০৬),

লক্ষ্মীনন্দন বৰাৰ চাৰিটা দশকৰ গল্প সমগ্ৰ (২০০৭), বাসন্তী বাসনা (২০১৭)।

উপন্যাস : নিশাৰ পূৰৱী (১৯৬২), গঙা চিলনীৰ পাখি (১৯৬৩), ছাঁ জুইৰ পোহৰত (১৯৬৬), শিখাৰ সুৰভি (১৯৬৮), মেঘালী দুপৰ (১৯৬৮), বলুকাত বিজুলী (১৯৬৯), মাটিত মেঘৰ ছাঁ (১৯৭০), উত্তৰ পুৰুষ (১৯৭০), বিশেষ এৰাতি (১৯৭৯), পতন (১৯৭৯), আকৌ শৰাইঘাট (১৯৮০), ৰাধিকাপুৰ আৰু মালক্ষ্মী নিকেতন (১৯৮২), ঘাতক-পলাতক (১৯৮৫), পাতাল ভৈৰৱী (১৯৮৬), প্ৰতিৰোধ (১৯৮৭), বিপন্ন বিস্ময় (১৯৮৮), কাল ডিঙৰাৰে পাল (১৯৮৮), গণেশগুৰি (১৯৮৮), নায়ক-অধিনায়ক (১৯৯২), হিয়াত তিৰেবিৰায় (১৯৯৩), যাকেৰি নাহিকে উপাম (১৯৯৩), মৎস্যকন্যা (১৯৯৫), সেই গুণনিধি (১৯৯৭), মেঘত মাদল বাজে (১৯৯৯), কায়কল্প (২০০২), চতুৰংগ (২০০৩), তেজস্বিনী (২০০৩), গতি মতি ভকতি (২০০৫), যৈচন গগন বিয়াপি (২০১০), সেই সব্যসাচী (২০১৪)।

ভ্ৰমণ কাহিনী : পশ্চিমৰ পম খেদি (১৯৯১), জোৰালগা জামেনীত (১৯৯৩), সীমাৰ পৰিধি ভেদি (১৯৯৭)।

নাটক : সিপুৰীৰ আঁচনি (১৯৬১), একাত্মক যুগল (১৯৭২)।

জীৱনী : স্বামী বিবেকানন্দ (১৯৯৭), শঙ্কৰদেৱ : এটি মহাজীৱন (১৯৯৯), মহাপুৰুষ মাধৱদেৱ (১৯৯৯)।

আত্মজীৱনী : কাল বলুকাত খোজ (২০১০)।

বিজ্ঞান : গাঁৱতে সৰগ ৰচোঁ (১৯৬০), মই ধনীৰামৰ ধান (১৯৬০), জনম বহস্য আৰু পৰিয়াল আঁচনি (১৯৬৮), মই ধনীৰামৰ খেতি (১৯৯০), পৰিৱেশ বিজ্ঞানৰ সাৰথি (১৯৯৫), পৰিৱেশ বিজ্ঞান আৰু আইন (২০০৪), অফুৰন্ত যৌৱনৰ সঁচাৰকাঠী (২০১৬)।

অনুবাদ : মেঘনাথ সাহা (১৯৮৯), শামুকৰ পেটত মুকুতা (১৯৯০)।

অন্যান্য : সভাপতিৰ দিনলিপি (২০০২)। ❖

উৰন্ত শিখৰ দেহাৰসান

ভাৰতীয় ক্ৰীড়া ইতিহাসৰ অন্যতম মহান খেলুৱৈ মিল্খা সিঙৰ যোৱা ১৮ জুনৰ নিশা দেহাৰসান ঘটে। ‘উৰন্ত শিখ’ হিচাপে জনপ্ৰিয় মিল্খা সিঙে ক’ভিড-১৯ ৰোগত আক্ৰান্ত হৈ

৯১ বছৰ বয়সত নিয়তিৰ ওচৰত হাৰ মানি চিৰবিদায় লয়। ‘উৰন্ত শিখ’ হিচাপে ভাৰতীয় এথলেটিক জগতখনক বিশ্বৰ সন্মুখত মহত্ব প্ৰদান কৰা মিল্খা সিঙে এছিয়ান গেমছত চাৰিবাৰকৈ স্বৰ্ণ পদক অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ক্ষেত্ৰখনত পাঁচটাকৈ স্বৰ্ণ পদক লাভ কৰা মিল্খা সিঙৰ মাধ্যমেৰে ভাৰতে ১৯৫৮ চনত কমনৱেলথ গেমছত প্ৰথমটো স্বৰ্ণ পদক দখল কৰিছিল। ১৯২৯ চনৰ ২০ নৱেম্বৰত পাকিস্তানৰ গোবিন্দপুৰত জন্মগ্ৰহণ কৰা মিল্খা সিঙে ১৯৪৭ চনত দেশ বিভাজনৰ সময়ত পিতৃ-মাতৃৰ লগতে সাতগৰাকী ভাতৃ-ভগ্নীক অকালতে হেৰুৱাবলগীয়া হৈছিল। প্ৰাণ ৰক্ষা কৰি ভাৰতলৈ পলাই অহা মিল্খাই দিল্লীত সম্পৰ্কীয় ভগ্নী এগৰাকীৰ লগত থাকিবলৈ লয় আৰু বিভিন্ন ঘাত-প্ৰতিঘাতৰ সন্মুখীন হয়। অতি দৰিদ্ৰ তথা সংগ্ৰামী জীৱন অতিবাহিত কৰা মিল্খা সিঙে ১৯৫১ চনত সেনা বাহিনীত ভৰ্তি হয় আৰু তাতেই তেওঁৰ এথলেটিক জীৱনৰ সূচনা হয়। উচ্চ পৰ্যায়ৰ প্ৰশিক্ষণ লাভ কৰি তেওঁ ১৯৫৬ চনৰ মেলব’ৰ্ণ অলিম্পিকত ভাগ লয় যদিও ব্যৰ্থ হয়। ১৯৬০ চনৰ ৰোম অলিম্পিকত ৪০০ মিটাৰ দৌৰত তেওঁ বিশ্ব ৰেকৰ্ড ভংগ কৰে যদিও চতুৰ্থ স্থানহে লাভ কৰে। ১৯৬৪ চনৰ টকিঅ’ অলিম্পিকতো অংশগ্ৰহণ কৰা মিল্খা সিঙে পৰৱৰ্তী সময়ত পঞ্জাৰৰ ক্ৰীড়া বিভাগৰ সঞ্চালক হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰে। ১৯৬২ চনত বিবাহপাশত আৱদ্ধ হোৱা মিলখা সিঙৰ পত্নী নিৰ্মলা কৌৰ ভাৰতীয় মহিলা ভলীবল দলৰ অধিনায়ক আছিল। ১৯৬০ চনত লাহোৰত অনুষ্ঠিত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় দৌৰ প্ৰতিযোগিতাত স্বৰ্ণ পদক লাভ কৰা সিঙক সেই সময়ৰ পাকিস্তানৰ ৰাষ্ট্ৰপতি জেনেৰেল আয়ুব খানে পদক প্ৰদান কৰি ‘উৰন্ত শিখ’ উপাধি প্ৰদান কৰিছিল।

‘দ্যা ৰেচ অৱ মাই লাইফ’ গ্ৰন্থৰ প্ৰণেতা, সেনা বাহিনীৰ সন্মানীয় কেপ্টেইন তথা পদ্মশ্ৰী বঁটা বিজেতা উৰন্ত শিখ মিল্খা সিং ভাৰতৰ নৱ ক্ৰীড়া প্ৰজন্মৰ বাবে চিৰকাল প্ৰেৰণা হৈ ৰ’ব।

সোণাৰাম নাথ, দ্ৰোণ ভূঞালৈ বিষ্ণু ৰাভা বঁটা

বিশিষ্ট চিত্ৰ আৰু ভাস্কৰ্য্য শিল্পী সোণাৰাম নাথ আৰু লোকশিল্পী দ্ৰোণ ভূঞাক ২০২১ বৰ্ষৰ ‘বিষ্ণু ৰাভা বঁটা’ৰ বাবে অসম চৰকাৰে মনোনীত কৰিছে। বঁটাপ্ৰাপক সোণাৰাম নাথৰ জন্ম ১৯৪৬ চনত আৰু তেওঁ ১৯৭০ চনত শান্তি নিকেতনৰ পৰা সুকুমাৰ কলা আৰু ভাস্কৰ্য্য বিষয়ত ডিপ্লমা লাভ কৰিছিল। গুৱাহাটীৰ পশ্চিম বৰগাঁৱৰ বাসিন্দা নাথে অসমৰ উপৰি দেশৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত কেইবাখনো একক আৰু দলীয় প্ৰদৰ্শনীত অংশগ্ৰহণ কৰি দৰ্শকৰ বিপুল সমাদৰ লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছিল। তেওঁ ২০১৫ চনত তৰুণ দুৱৰা স্মাৰক বঁটা লাভ কৰিছিল।

আনগৰাকী বঁটাপ্ৰাপক ছিপাবাৰৰ সাতঘৰীয়া গাঁৱৰ বাসিন্দা দ্ৰোণ ভূঞাই ১৯৭০ চনৰ পৰাই সুকন্নানি ওজাপালি আৰু দেওধনী নৃত্যৰ সৈতে ঘনিষ্ঠভাৱে জড়িত হৈ আহিছে। দুয়োবিধ পৰিৱেশ্য কলাৰ প্ৰশিক্ষণ আৰু পৰিৱেশনৰ সৈতে জড়িত ভূঞাই দেশৰ বিভিন্ন ঠাইত অনুষ্ঠান পৰিৱেশন কৰি ৰাজ্যখনলৈ সুনাম কঢ়িয়াই আনিছে। ২০০৯ বৰ্ষত সংগীত-নাটক অকাডেমিৰ ‘গুৰু’ উপাধি লাভ কৰা শিল্পীজনে ৰাজস্থান সাহিত্য অকাডেমিৰ মীৰা বঁটাকে ধৰি বিভিন্ন বঁটা আৰু সন্মান লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছে। কলাগুৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ স্মৃতিত ১৯৯৩ চনৰ পৰা ৰাজ্য চৰকাৰে প্ৰদান কৰি অহা এই বঁটাত আছে নগদ ২ লাখ টকা, এখন প্ৰশস্তি পত্ৰ আৰু অংগবস্ত্ৰ।

মেঘা ৰাজাগোপালনলৈ পুলিৎজাৰ বঁটা

ভাৰতীয় মূলৰ লণ্ডনৰ সাংবাদিক মেঘা ৰাজাগোপালনে ২০২১ বৰ্ষৰ পুলিৎজাৰ বঁটা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। চীনত হাজাৰ হাজাৰ বন্দী মুছলমান মানুহক কৰা অকথ্য নিৰ্যাতনৰ

বাতৰি পৰিৱেশনৰ বাবে ‘আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় শিতানত’ মেঘাক এই বঁটা প্ৰদান কৰা হৈছে। যোৱা ১১ জুনত পুলিৎজাৰ ব’ৰ্ডে নিউয়ৰ্ক চহৰত এই বঁটাপ্ৰাপকসকলৰ নাম আনুষ্ঠানিকভাৱে ঘোষণা কৰে।

তদুপৰি যোৱা বৰ্ষৰ ২৫ মে’ৰ ব্ৰেকিং নিউজৰ বাবে ‘ষ্টাৰ ট্ৰিবিউন’ সংবাদ পত্ৰখনে পুলিৎজাৰ বঁটা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। আৰক্ষী বিষয়াৰ অত্যাচাৰত জৰ্জ ফ্লইড নামৰ এজন কৃষ্ণগংগ লোকৰ মৃত্যুৰ বাতৰি কাকতখনে তথ্যসহ প্ৰকাশ কৰিছিল আৰু এই বাতৰিৰ প্ৰভাৱত সমগ্ৰ আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰত বৰ্ণ-বৈষম্যৰ বিৰুদ্ধে তীব্ৰ আন্দোলন গঢ়ি উঠিছিল।

আনহাতে ‘টাম্পা বে টাইমছ’ কাকতৰ সাংবাদিক তথা ভাৰতীয় মূলৰ সাংবাদিক নীল বেদীয়েও ‘স্থানীয় বাতৰি’ৰ বাবে এই বৰ্ষত পুলিৎজাৰ বঁটা লাভ কৰিছে। উল্লেখযোগ্য যে ১৯১৭ চনত প্ৰথম প্ৰৱৰ্তন কৰা পুলিৎজাৰ বঁটা প্ৰতি বছৰে মে’ মাহত কলম্বিয়া বিশ্ববিদ্যালয়ত প্ৰদান কৰা হয়। এই বঁটাত প্ৰমাণ পত্ৰৰ লগতে নগদ ১৫,০০০ মাৰ্কিন ডলাৰ (ভাৰতীয় টকাৰ হিচাপত ১০ লাখ ৮০ হাজাৰ টকা) প্ৰদান কৰা হয়।

ৰায়মনা, দিহিং পাটকাইক ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান ঘোষণা

যোৱা ৯ জুন তাৰিখে অসম চৰকাৰে ৰায়মনা বনাঞ্চল আৰু দিহিং পাটকাই অভয়াৰণ্যক ‘ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান’ (National Park) হিচাপে আনুষ্ঠানিকভাৱে ঘোষণা কৰে। অসমৰ বন বিভাগে চৰকাৰীভাৱে জাননী জাৰি কৰাৰ ফলস্বৰূপে এই দুখনকে ধৰি ৰাজ্যখনত ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানৰ সংখ্যা সাতখনলৈ বৃদ্ধি হয়। অসমত

থকা অন্য পাঁচখন ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান হৈছে—কাজিৰঙা, মানাহ, ওৰাং, নামেৰি আৰু ডিব্ৰু-ছৈখোৱা।

কোকৰাঝাৰ জিলাৰ অন্তৰ্গত ৰায়মনা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানৰ মাটিকালি ৪১২ বৰ্গকিল’মিটাৰ। ৰায়মনা উদ্যান হাতী, বাঘ, বনৰীয়া ম’হ, সোণালী বান্দৰ, বিবিধ কপৌফুল, ১৫০ বিধ প্ৰজাতিৰ পখিলা, ১৭০ বিধ

প্ৰজাতিৰ চৰাইৰ বাসভূমি। আনহাতে তিনিচুকীয়া আৰু ডিব্ৰুগড় জিলাৰ দিহিং-পাটকাই ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানৰ মাটিকালিৰ পৰিমাণ ২৩৪.২৬ বৰ্গকিল’মিটাৰ। এই গভীৰ বৰ্ষাৰণ্যখনক ২০০৪ চনত অভয়াৰণ্য ৰূপে ঘোষণা কৰা হৈছিল। অৰুণাচল প্ৰদেশৰ টিৰাপ অঞ্চললৈ বিস্তৃত এই উদ্যানখন হস্তী সংৰক্ষিত অঞ্চল ৰূপেও স্বীকৃত। এই ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানখন ৩১০ বিধ পখিলা, হোলোক গিবন, টোপামূৰীয়া বান্দৰ, বাঘ, বনৰী, ক’লা ভালুক, লতা মাকৰি বাঘ, হৰিণ, বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ চৰাই, বগা দেওহাঁহ, ময়ূৰ আদিৰ বাসভূমি। ❖

■ সংগ্ৰহ : কুশল গোস্বামী

খবৰ লেছেৰি বোটলা

(২১ মে' ২০২১ ৰ পৰা ২০ জুন, ২০২১লৈ)

২১ মে' : কংগ্ৰেছ দলৰ বিধায়ক দেবব্ৰত শইকীয়া কেবিনেট মন্ত্ৰীৰ মৰ্যাদাসহ বিধানসভাৰ বিৰোধী দলপতি নিৰ্বাচিত হয়।

২২ মে' : ভাৰতৰ জনমূৰি আয়ক (১,৪১,৯৮৫ টকা) বাংলাদেশে (১,৬২,৩৭০ টকা) অতিক্ৰম কৰে।

২৪ মে' : বিশিষ্ট চলচ্চিত্ৰ পৰিচালক আৰু নিবন্ধকাৰ দাৰা আহমেদৰ ৭৪ বছৰ বয়সত মৃত্যু হয়।

২৫ মে' : ভাৰতীয় আৰক্ষী সেৱাৰ (আই.পি.এছ.) বিষয়া সুবোধ কুমাৰ জয়ছোৱালক কেন্দ্ৰীয় অনুসন্ধান সংস্থাৰ (চি.বি.আই) সঞ্চালক হিচাপে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে নিযুক্তি দিয়ে।

২৬ মে' : ন'বেল বঁটা বিজয়ী অৰ্থনীতিবিদ ড° অমৰ্ত্য সেনক স্পেইনৰ শ্ৰেষ্ঠ বঁটা প্ৰিচেচ অব্ এছটুবিয়াছ বঁটা প্ৰদান কৰা হয়।

২৮ মে' : ফ্লিপকাৰ্টে ব্যৱসায়ত অসমীয়া ভাষা অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ কথা ঘোষণা কৰে।

২৯ মে' : প্ৰীজা গোস্বামী লণ্ডন স্কুল অব্ ইকন'মিক্সৰ শিক্ষার্থী উপদেষ্টা হিচাপে মনোনীত হয়।

৩১ মে' : ডুবাইত অনুষ্ঠিত এছিয়ান চেম্পিয়নশ্বিপত শিৱ থাপাই ৰূপৰ পদক অৰ্জন কৰে।

৩ জুন : নিটি আয়োগে প্ৰকাশ কৰা বহনক্ষম উন্নয়ন (এছ.ডি.জি.) লক্ষ্যত অসমে ৰাজ্যবোৰৰ ভিতৰত ২৬ সংখ্যক স্থান লাভ কৰে।

৮ জুন : বিশ্ব বেংকিঙত গুৱাহাটী আই আই টি ৪১ সংখ্যক শ্ৰেষ্ঠ শিক্ষানুষ্ঠানৰ স্থান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়।

• অনুপ চন্দ্ৰ পাণ্ডেক ভাৰতৰ নিৰ্বাচন আয়োগৰ আয়ুক্ত হিচাপে নিয়োগ কৰা হয়। সুশীল চন্দ্ৰই মুখ্য নিৰ্বাচন আয়ুক্ত হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰে।

৯ জুন : বিশিষ্ট লেখক, চিন্তাবিদ, ভাৰতীয় প্ৰশাসনিক সেৱাৰ অৱসৰপ্ৰাপ্ত বিষয়া ড° ৰোহিণী কুমাৰ বৰুৱাৰ ৮৩ বছৰ বয়সত মৃত্যু হয়।

১০ জুন : বিশিষ্ট পৰিচালক 'বাঘ বাহাদুৰ'ৰ স্ৰষ্টা বুদ্ধদেৱ দাসগুপ্তৰ ৭৭ বছৰ বয়সত মৃত্যু হয়।

• বেংকক এছিয়ান গেমছত স্বৰ্ণপদক জয়ী বজ্জাৰ পদ্মশ্ৰী ডিংকো সিঙৰ ৪২ বছৰ বয়সত মৃত্যু হয়।

১১ জুন : পোলেণ্ড অ'পেন মল্লযুঁজত তাৰকা খেলুৱৈ বিনেশ ফোগাটে স্বৰ্ণপদক অৰ্জন কৰে।

• ইংলেণ্ডত জি-৭ দেশসমূহৰ শীৰ্ষ সন্মিলন অনুষ্ঠিত হয় আৰু ১০০ কোটি ক'ভিড-১৯ৰ ভেকচিন উৎপাদনৰ লক্ষ্য বান্ধি লয়।

১২ জুন : ফ্ৰেন্স অ'পেন টেনিছৰ মহিলাৰ ছিংগলচত চেক গণৰাজ্যৰ বাৰবোৰা ক্ৰেইচিক'ভা চেম্পিয়ন হয়।

১৪ জুন : ৪৯ বছৰীয়া নাফতালি বেমেট ইজৰাইলৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী নিৰ্বাচিত হয়।

• ছাহিল দে'ই ডবাত উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ প্ৰথমগৰাকী ইণ্টাৰনেশ্যনেল মাষ্টাৰ হিচাপে যোগ্যতা অৰ্জন কৰে।

১৬ জুন : অষ্ট্ৰেলিয়াৰ বেটছমেন ষ্টিভ স্মিথে আই চি চিৰ ষ্টেপ্ত ৰেংকিঙত শীৰ্ষ স্থান দখল কৰে।

১৮ জুন : 'ক'ভিড-১৯' পৰিস্থিতিৰ বাবে ২০২১ বৰ্ষৰ হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষা উচ্চতৰ মাধ্যমিক চূড়ান্ত পৰীক্ষা অসম চৰকাৰে বাতিল কৰে।

• এণ্ট'নিঅ' গুটেৰেচ একেৰাহে দ্বিতীয়টো কাৰ্য্যকালৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সচিব প্ৰধান হিচাপে নিৰ্বাচিত হয়।

১৯ জুন : ইৰাণৰ ন্যায়িক ব্যৱস্থাৰ মুৰব্বী তথা অতি ৰক্ষণশীল নেতা ইব্ৰাহিম ৰাইজি দেশখনৰ ৰাষ্ট্ৰপতি নিৰ্বাচিত হয়।

• বিশিষ্ট বিজ্ঞানী তথা অসম বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচাৰ্য্য ড° ধীৰাজ বৰাৰ ৭০ বছৰ বয়সত মৃত্যু হয়। ❖

■ সংগ্ৰহ : কুশল গোস্বামী

আইচক্ৰীম

■ শাস্ত্ৰনু কৌশিক বৰুৱা

১৮০৯ চনৰ কথা। সেই সময়ৰ আমেৰিকাৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ ঘৰত এগৰাকী নিগ্ৰ' ৰাফনী আছিল। নাম ছাভি জনছন। এদিনাখন ৰাষ্ট্ৰপতিৰ ঘৰত এক ডাঙৰ ভোজসভা পাতিছিল। স্বাভাৱিকতে সেই ভোজৰ বাবে নানান তৰহৰ খোৱাবস্তু গোটোৱা হৈছিল। কিন্তু কিবা এটা বিশেষ কাৰণত ভোজসভা দুদিন পিছুৱাই গ'ল। ছাভি জনছনে দৈ, কণী আৰু আন কিছুমান বস্তু খাবলৈ আনি

থোৱা বৰফৰ বাকচত সযতনে ভৰাই থ'লে। দুদিনৰ পাছত ভোজসভা আৰম্ভ হ'ল। উপস্থিত হ'ল দেশৰ বহুতো গণ্য-মান্য লোক। অতিথিসকলক সকলো খোৱাবস্তু ঠিকমতে দিয়া হ'ল। তাৰ মাজতে দিয়া হ'ল গোট মাৰি যোৱা ঠাণ্ডা দৈ। সকলোৱে আনন্দেৰে খোৱা-বোৱা কৰি আছে, তেনেতে এজন অতিথিৰ দাঁতত সেই ঠাণ্ডা বস্তুটো (দৈ) লগাত তেওঁ চিঞৰি উঠিল,

: বিহ !

তেওঁৰ লগতে আৰু কেইবাজনেও চিঞৰিবলৈ ধৰিলে,

: বিহ ! বিহ !

এক ছলছুল লাগিল। ভোজসভা পণ্ড হৈ গ'ল।

লগে লগে ছাভি জনছনক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হ'ল। কিন্তু বিশ্বাসী ৰাফনী ছাভিয়ে এনে কিবা কৰিব পাৰে বুলি ৰাষ্ট্ৰপতিৰ পত্নীয়ে বিশ্বাস নকৰিলে। তেওঁ নিজেই সেই ঠাণ্ডা, গোট মাৰি যোৱা দৈ খাই চালে। বস্তুটো খোৱাৰ লগে লগে তেওঁৰ গা-মন জুৰ পৰি গ'ল। লগতে তেওঁ এক অদ্ভুত তৃপ্তিও পালে,—ইমান ভাল এই গোট মাৰি

যোৱা ঠাণ্ডা বস্তুটো খাবলৈ, অথচ এওঁলোকে কয় এয়া বিহ !'

আচল ঘটনাটো পাছত তেওঁ সকলোকে বুজাই দিলে। কিন্তু নিৰ্দোষী ছাভি তেতিয়া জেলত।

খোৱাবস্তুৰ লগত বিহ মিহলোৱাৰ অপৰাধত তেওঁ ফাঁচীকাঠত ওলমাৰ উপক্ৰম। সেই সময়তে তাত উপস্থিত হ'লগৈ আমেৰিকাৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ পত্নী। তেওঁ সকলোৰে আগত প্ৰমাণ কৰি দেখুৱালে যে সেয়া বিহ নহয়—

ছাভিয়ে সৃষ্টি কৰিছে এক প্ৰাণ জুৰোৱা তৃপ্তিদায়ক খাদ্যহে। সকলো কথা বুজি মানুহবোৰে ছাভিক এৰি দিলে।

তাৰ পাছতেই পৃথিৱীৰ সকলো ঠাইতে বস্তুবিধ বিয়পি পৰিল। নাম তাৰ আইচক্ৰীম।

আইচক্ৰীম হ'ল এবিধ শীতলীকৃত দুগ্ধজাত সামগ্ৰী, য'ত গাখীৰ, চেনি, পানী আৰু ফল-মূলৰ ৰস বা গুড়ি আদিৰ উপৰি মিহলি কৰা হয় খোৱাৰ উপযোগী ৰং, সুগন্ধি পদাৰ্থ আদি।

খ্ৰীষ্টপূৰ্বৰ সময়ৰ পৰাই চীনত আইচক্ৰীমৰ প্ৰচলন আছিল বুলি ইতিহাসে কয়। পৃথিৱী বিখ্যাত পৰিব্ৰাজক মাৰ্কো পলোৱে আইচক্ৰীম তৈয়াৰ কৰাৰ পদ্ধতি চীন দেশৰ পৰা ইটালীলৈ আনিছিল বুলি জনা যায়। ১২৭১ চনত মাৰ্কো পলোৱে তেওঁৰ পিতাক আৰু ভায়েকৰ লগত চীনলৈ যাওঁতে চীনৰ ৰাজধানী বেইজিঙৰ ৰাজপথত কাঠৰ চকা লগোৱা ঠেলাগাড়ীত এবিধ বৰফেৰে আবৃত খোৱাবস্তু বিক্ৰী কৰা দেখি আচৰিত হৈছিল। সেই খোৱাবস্তুবোৰ আছিল বৰফেৰে গোট মাৰি ৰখা গাখীৰ। কোনোবাটোত আকৌ ফলৰ

বিশেষ নিবন্ধ

ৰসো মিহলি কৰি থোৱা আছিল। মাৰ্কো পলোৱে বস্তুটো খাই বৰ ভাল পালে আৰু দেশলৈ ‘উপহাৰ’ হিচাপে এই বস্তুবিধ লৈ আহে। চীনৰ পৰা ঘূৰাৰ পথত মাৰ্কো পলোৱে ‘কেথি’ (Kathy) নামৰ এটি দ্বীপত আইচক্ৰীম তৈয়াৰ কৰাৰ পদ্ধতিটো শিকে আৰু ইটালীলৈ ঘূৰি আহি দেশৰ সম্ৰাটক সেইমতে আইচক্ৰীম তৈয়াৰ কৰি খুৱাই ভূয়সী প্ৰশংসা লাভ কৰে। ইটালীৰ পৰা আইচক্ৰীম নিৰ্মাণৰ এই পদ্ধতি ফৰাচী দেশলৈ আহে আৰু তাৰ পৰাই কালক্ৰমত ই সমগ্ৰ ইউৰোপতে বিয়পি পৰে। ইউৰোপৰ বিভিন্ন ঠাইত মানুহে বৰফৰ টুকুৰা শিল বা চামৰাৰ পাত্ৰত থৈ ভেড়া, গৰু বা ছাগলীৰ গাখীৰ ঢালি পাত্ৰবোৰৰ মুখ বন্ধ কৰি বৰফৰ পাহাৰৰ মাজত থৈ দিছিল। গাখীৰ আৰু বৰফৰ এই মিশ্ৰণত মৌৰসো মিহলোৱা হৈছিল। সেই সময়ত ৰজাঘৰীয়া লোকসকলৰ মাজত আইচক্ৰীম অতিশয় মুখৰোচক খাদ্যৰূপে জনপ্ৰিয় হৈছিল।

ভাৰতত সম্ৰাট হৰ্ষবৰ্ধনৰ (ৰাজত্ব কাল ৬০৬-৬৪৭ খ্ৰি.) দিনতে আইচক্ৰীম জাতীয় এক খাদ্যৰ প্ৰচলন থকাৰ কথা জনা যায়। মোগল সম্ৰাট আকবৰৰো (ৰাজত্ব কাল ১৫৫৬-১৬০৫ খ্ৰি.) আইচক্ৰীম বৰ প্ৰিয় আছিল। আইচক্ৰীমৰ সমগোত্ৰীয় কুল্ফি (kulfi) এইজনা সম্ৰাটৰ দিনতেই আমাৰ দেশত প্ৰচলন হয়। সম্ৰাট আকবৰে নিজা উদ্যোগত সুস্বাদু কুল্ফি তৈয়াৰ কৰাৰ কথাও জনা যায়। তেতিয়াৰ দিনৰ সম্ৰাট-ৰজা-মহাৰজা-ডা-ডাঙৰীয়াই কুল্ফি খাবলৈ বৰ ভাল পাইছিল। আবুল ফজলাৰ ‘আইন-ই-আকবৰী’ গ্ৰন্থত ইয়াৰ উল্লেখ আছে। আন এজন মোগল সম্ৰাট জাহাংগীৰে (ৰাজত্ব কাল ১৬০৫-১৬২৭খ্ৰি.) তেওঁৰ বিশেষ অতিথিসকলক জলপানত আইচক্ৰীম দিছিল বিশেষ সন্মানৰ চিনস্বৰূপে।

ইংলেণ্ডৰ সম্ৰাট দ্বিতীয় চাৰ্লছৰ সময়ত ১৬৭১ খ্ৰীষ্টাব্দত ইংলেণ্ডত আইচক্ৰীমৰ প্ৰচলন থকাৰ কথা জনা গৈছে। সম্ৰাট চাৰ্লছৰ জেৰাল্ড টিজন নামৰ ৰাষ্ট্ৰনিজনেই পোনতে ইংলেণ্ডত আইচক্ৰীম তৈয়াৰ কৰা প্ৰণালীৰ প্ৰচলন কৰিছিল। সম্ৰাটে সেই ঠাণ্ডা সুস্বাদু বৰফৰ খাদ্য খাই বৰ তৃপ্তি পালে আৰু

পোনছাটেই টিজনৰ দৰমহা দুগুণ কৰি দিলে। লগতে অৱশ্যে সমগ্ৰ ৰাজ্যজুৰি আদেশ জাৰি কৰিলে যে আইচক্ৰীম কেনেকৈ তৈয়াৰ কৰা হয় সেই গোপন কথা কোনেও আলোচনা কৰিব নোৱাৰিব আৰু আনক ক’ব নোৱাৰিব। আদেশ অমান্য কৰিলে যে পৰিণাম ভয়াবহ হ’ব সেই কথাও সকলোকে সকীয়াই দিয়া হ’ল। কিন্তু সম্ৰাটৰ মৃত্যুৰ লগে লগে সেই আদেশ আপোনা-আপুনি নাকচ হৈ গ’ল আৰু ফলত আইচক্ৰীম তৈয়াৰ কৰাৰ গোপন পদ্ধতি সকলোতে বিয়পি পৰিল।

আমেৰিকাত আইচক্ৰীমৰ প্ৰচলন হয় ১৭০০ খ্ৰীষ্টাব্দমানত। সেই সময়ত মেৰীলেণ্ডৰ গৱৰ্ণৰ ব্লেডেনৰ এগৰাকী অতিথিৰ চিঠিত আইচক্ৰীমৰ কথাৰ উল্লেখ পোৱা গৈছে। আমেৰিকাত মানুহে আইচক্ৰীমক পুৰাৰ আহাৰ হিচাপে খাইছিল। আইচক্ৰীম সোনকালে গলি নাযাবৰ বাবে তেওঁলোকে মূৰত ক’লা ৰঙৰ টুপী ব্যৱহাৰ কৰিছিল। অৱশ্যে ‘আইচক্ৰীম’ শব্দটোৰ প্ৰথম উল্লেখ পোৱা যায় ১৭৭৭ চনত। আমেৰিকাৰ পৰা প্ৰকাশিত ‘নিউয়ৰ্ক গেজেট’ নামৰ আলোচনীখনৰ ১৭৭৭ চনৰ মে’ মাহৰ সংখ্যাত আইচক্ৰীম শব্দটো উল্লেখ কৰা হৈছিল।

বৰ্তমান আমি দেখা আইচক্ৰীমৰ প্ৰথম প্ৰচলন হয় ফ্ৰান্সত। ফ্ৰান্সৰ ৰাজধানী পেৰিছত ১৬৬০ চনমানত ৰাজহুৱাকৈ আইচক্ৰীমৰ ব্যৱসায় আৰম্ভ হয়। ফ্ৰান্সৰ পৰাই লাহে লাহে আইচক্ৰীম তৈয়াৰ কৰাৰ পদ্ধতি প্ৰথমে ইউৰোপত আৰু পাছলৈ ক্ৰমে সমগ্ৰ বিশ্বতে বিয়পি পৰে।

প্ৰথম অৱস্থাত আইচক্ৰীমবোৰ দেখাত একে ৰঙৰ, একে আকৃতিৰ আছিল। ১৭৭৪ চনমানৰ পৰা আইচক্ৰীমসমূহ বিচিত্ৰ ৰং আৰু আকৃতিত তৈয়াৰ কৰা আৰম্ভ হয়। ক্ৰমে আইচক্ৰীমৰ ওপৰত অংকিত হ’বলৈ আৰম্ভ হয় নানা নক্সাৰ আৰু এইদৰেই ক্ৰমে সময়ৰ পাৰে-ঘাটে সাজ সলাই আইচক্ৰীমে আজিৰ ৰূপ পাইছেহি। ❖

(টোকা : এই লেখাটো শান্তনু কৌশিক বৰুৱাৰ ‘কোনে কেতিয়া ক’ত কেনেকৈ কি আৱিষ্কাৰ কৰিছিল’ নামৰ গ্ৰন্থখনৰ পৰা সংগৃহীত।)

চুড'কু

তলৰ আকৃতি দুটাৰ ৯টা শাৰী আৰু ৯টা স্তম্ভৰ লগতে প্রতিটো বৰ্গক্ষেত্ৰত ১ৰপৰা ৯লৈ সংখ্যাকেইটা এবাৰকৈহে বহিব।

চুড'কু ১৬৭

			6			1		7
3				1				8
	5		2					
					1			6
	4	5		6	8		1	3
	6		3		5			
8	2	3	5	4				
		7	1			6		
4			8		9	2	3	5

চুড'কু ১৬৮

			7			8		
	9	5					4	1
					1	2		
9		7		8	6			
8		3		4	5	9		
			3	7	9	6		4
	8		4					6
		4	5				9	
	1	2	8				7	5

চুড'কু ১৬৫

3	1	9	4	2	7	8	6	5
7	8	6	9	1	5	2	4	3
4	5	2	6	8	3	7	9	1
8	3	5	7	6	4	9	1	2
2	6	1	5	9	8	4	3	7
9	7	4	1	3	2	5	8	6
1	9	8	2	5	6	3	7	4
5	4	3	8	7	1	6	2	9
6	2	7	3	4	9	1	5	8

চুড'কু ১৬৬

1	2	3	6	8	5	4	7	9
5	8	9	7	3	4	1	6	2
7	4	6	2	1	9	5	3	8
6	3	8	1	9	7	2	5	4
9	5	1	3	4	2	6	8	7
4	7	2	5	6	8	9	1	3
8	1	7	9	2	6	3	4	5
3	9	4	8	5	1	7	2	6
2	6	5	4	7	3	8	9	1

যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থা আৰু ভাৰত

■ ৰুণিমা শৰ্মা

গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰ ব্যৱস্থাৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অংশ হৈছে যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় চৰকাৰ। কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যসমূহৰ মাজৰ ক্ষমতাৰ বিভাজনৰ ভিত্তিতেই গণতান্ত্ৰিক দেশসমূহক যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় আৰু এককেন্দ্ৰিক এই দুই ভাগত ভাগ কৰা হৈছে। যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদ এনে এক ব্যৱস্থা, যি ব্যৱস্থা প্ৰধানকৈ ভাষা, সংস্কৃতি, অঞ্চল আৰু ধৰ্মৰ ক্ষেত্ৰত বৈচিত্ৰ্যৰে পৰিপূৰ্ণ একোখন দেশ পৰিচালনাৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা হয়। এই ব্যৱস্থাত বিভিন্নতা থকা সত্ত্বেও সকলোৱে একক ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থাৰ অংশীদাৰ হয় আৰু নিজৰ নিজৰ পৰিচয় বৰ্তাই ৰখাৰ বাবে পৃথক পৃথক ৰাজনৈতিক গোট গঢ়ি তোলে। পৃথিবীৰ বহু দেশত যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বৈশিষ্ট্য পৰিলক্ষিত হয়। উদাহৰণ স্বৰূপে, আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ, ব্ৰাজিল, ছুইজাৰলেণ্ড ইত্যাদি। যুক্তৰাষ্ট্ৰ হ'বলৈ দেশ এখনৰ কিছুমান বিশেষ বৈশিষ্ট্য থকাটো প্ৰয়োজন। এই বৈশিষ্ট্যবোৰ হ'ল—

১। **দুখলপীয়া চৰকাৰ ব্যৱস্থা** : যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাত দুই ধৰণৰ চৰকাৰ থাকে—কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আৰু ৰাজ্য চৰকাৰ। সমগ্ৰ দেশৰ বাবে থকা চৰকাৰ ব্যৱস্থা হ'ল কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আৰু প্ৰদেশ বা ৰাজ্যসমূহৰ বাবে থকা চৰকাৰ ব্যৱস্থা হ'ল ৰাজ্য চৰকাৰ ব্যৱস্থা।

২। **লিখিত সংবিধান** : লিখিত সংবিধান যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাৰ অন্যতম বৈশিষ্ট্য। যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাত সংবিধানে মৌলিক আইন হিচাপে কাম কৰে আৰু এই ব্যৱস্থাত সংবিধানখন লিখিত ৰূপত থাকে।

৩। **ক্ষমতাৰ বিতৰণ** : যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় চৰকাৰ ব্যৱস্থাত কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ মাজত ক্ষমতাৰ বিভাজন থাকে। দুয়োখন চৰকাৰকেই সমান ক্ষমতা প্ৰদান কৰা হয়।

৪। **স্বাধীন ন্যায়পালিকা** : স্বাধীন ন্যায়পালিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাৰ অন্যতম গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য। মুক্ত,

নিকা আৰু স্বাধীন ন্যায়পালিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ এক বিশেষ বৈশিষ্ট্য।

৫। **দ্বৈত নাগৰিকত্ব** : যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাৰ আন এক বৈশিষ্ট্য হৈছে দ্বৈত নাগৰিকত্ব। এই ব্যৱস্থাত নাগৰিকসকলে কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্য উভয়ৰে নাগৰিকত্ব লাভ কৰে।

৬। **দৃঢ় সংবিধান** : যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় চৰকাৰ ব্যৱস্থাৰ আন এক বৈশিষ্ট্য হৈছে দৃঢ় সংবিধান। এই ধৰণৰ গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাত সংবিধানখন জটিল তথা দৃঢ় পদ্ধতিৰে সংশোধন কৰা হয়।

৭। **দ্বি-সদনীয় বিধানমণ্ডল** : দ্বি-সদনীয় বিধানমণ্ডল যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ অন্যতম বৈশিষ্ট্য। যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় চৰকাৰত সংসদ দুই ধৰণৰ সদনেৰে গঠিত আৰু পৰিচালিত হয়।

৮। **সংবিধানৰ প্ৰাধান্য** : সংবিধানৰ প্ৰাধান্যও যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য। যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় চৰকাৰৰ সংবিধানত উল্লিখিত মৌলিক আইন আৰু সাংবিধানিক নীতি অনুসৰি সমগ্ৰ দেশ পৰিচালিত হয়।

উল্লিখিত বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ দেশ এখনকহে প্ৰকৃত অৰ্থত যুক্তৰাষ্ট্ৰ বুলিব পাৰি। কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যৰ মাজৰ ক্ষমতাৰ সমবিতৰণৰ লগতে ওপৰত উল্লেখ কৰা বিভিন্ন বৈশিষ্ট্যসমূহ এখন যুক্তৰাষ্ট্ৰ পদ্ধতিৰ চৰকাৰত দেখিবলৈ পোৱা যায়। যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ ইংৰাজী প্ৰতিশব্দ হৈছে ফেডাৰেল (Federal) এই শব্দটো লেটিন ভাষাৰ শব্দ Foedusৰ পৰা আহিছে যাৰ অৰ্থ হৈছে সন্ধি বা চুক্তি। অৰ্থাৎ যুক্তৰাষ্ট্ৰ বা ফেডাৰেল চৰকাৰ ব্যৱস্থাই কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যৰ মাজত সম্পন্ন হোৱা এনে এক চুক্তিক বুজায় যাৰ জৰিয়তে দুয়ো পক্ষৰ মাজত ক্ষমতাৰ বিতৰণ কৰা হয়।

আমাৰ দেশ ভাৰতবৰ্ষ হ'ল অৰ্ধযুক্তৰাষ্ট্ৰ। কাৰণ ভাৰতবৰ্ষ যুক্তৰাষ্ট্ৰ আৰু এককেন্দ্ৰিক চৰকাৰ ব্যৱস্থাৰ

বিশেষ নিবন্ধ

সংমিশ্রণ। ভাৰতবৰ্ষত বিভিন্ন যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বৈশিষ্ট্য থকাৰ লগতে কিছুমান এককেন্দ্ৰিক বৈশিষ্ট্যও আছে। ভাৰতবৰ্ষত থকা যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বৈশিষ্ট্যসমূহ হৈছে—এখন লিখিত সংবিধান, দুই ধৰণৰ চৰকাৰ ব্যৱস্থা, কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যৰ মাজত ক্ষমতাৰ বিভাজন, স্বাধীন ন্যায়পালিকা, দ্বি-সদনীয় বিধানমণ্ডল ইত্যাদি। ভাৰতীয় গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাত যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ এই বৈশিষ্ট্যসমূহ অতি স্পষ্টভাৱে দেখা গৈছে। কিন্তু ভাৰতৰ চৰকাৰ ব্যৱস্থাত কেতবোৰ এককেন্দ্ৰিক চৰকাৰৰ বৈশিষ্ট্যও পৰিলক্ষিত হয়। ভাৰতীয় সংবিধানত একক নাগৰিকত্বৰে ব্যৱস্থা আছে। কিন্তু যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় চৰকাৰ হ'বলৈ হ'লে দ্বৈত নাগৰিকত্ব থাকিব লাগে। গতিকে একক নাগৰিকত্বৰ ব্যৱস্থা ভাৰতীয় এককেন্দ্ৰিক চৰকাৰৰ এক অন্যতম বৈশিষ্ট্য। ভাৰতবৰ্ষত কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ মাজত ক্ষমতাৰ বিভাজন আছে যদিও ভাৰতবৰ্ষৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ ৰাজ্য চৰকাৰতকৈ অধিক শক্তিশালী। আনহাতে ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাজ্যসমূহৰ নিজৰ সংবিধান নাই। গতিকে ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানো কেন্দ্ৰীভূত। ভাৰতীয় সংবিধান সংশোধন পদ্ধতি সম্পূৰ্ণ দৃঢ় নহয়। ভাৰতীয় সংবিধানৰ বহুতো

অংশ সৰল পদ্ধতিৰ দ্বাৰাও সংশোধিত হয়। এই পদ্ধতি যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় নীতিৰ পৰিপন্থী। ইয়াৰোপৰি ভাৰতবৰ্ষৰ অংগৰাজ্যসমূহৰ ৰাজ্যপালসকলৰ নিযুক্তি পদ্ধতি, জৰুৰীকালীন ব্যৱস্থা, ন্যায়িক ব্যৱস্থা আদিসমূহো কেন্দ্ৰীভূত। গতিকে ভাৰতবৰ্ষত এই বৈশিষ্ট্যসমূহে এখন এককেন্দ্ৰিক চৰকাৰৰহে বৈশিষ্ট্য প্ৰতিফলিত কৰিছে। অৰ্থাৎ ভাৰতীয় সংবিধানত যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় গাঁথনিৰ মাজেৰে কিছুমান অ-যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বৈশিষ্ট্য সন্নিৱিষ্ট কৰা হৈছে। সেয়েহে ভাৰতীয় সংবিধানে দেশখনক যুক্তৰাষ্ট্ৰ বুলি কোৱাৰ পৰিৱৰ্তে ভাৰতবৰ্ষক “ৰাজ্যসমূহৰ সংঘ” (Union of States) বুলিহে উল্লেখ কৰিছে।

এক মিশ্ৰিত ব্যৱস্থাবে বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ ভাৰতীয় গণতন্ত্ৰ বিভিন্ন বৈচিত্ৰ্যৰ মাজতো এক সফল ব্যৱস্থাত পৰিণত হৈছে। ভাৰতবৰ্ষৰ অৰ্থনৈতিক, সাংস্কৃতিক, আঞ্চলিক, ভৌগোলিক বিচিত্ৰতাৰ মাজত আঞ্চলিকতাবাদৰ দৰে ধাৰণা অতি দৃঢ় হৈ উঠিছে যদিও এনে ব্যৱস্থাৰ মাজেৰে ভাৰতীয় যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাটোও অধিক শক্তিশালী হৈ পৰিছে। ভাৰতীয় যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদ আৰু অধিক পৰিপক্ক হৈ পৰিছে। ❖

প্ৰকৃতি

চিংক হ'ল

■ জাহ্নৱী বৰুৱা

ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথেই হওক অথবা যিকোনো পথেই হওক ৰাস্তাৰ সৰু-ডাঙৰ গাঁতত ঠেকেচনি খোৱাৰ

অভিজ্ঞতা আমাৰ সকলোৰে আছে। আমাৰ বাবে ই এক সাধাৰণ কথা বা গতানুগতিক কথা। কিন্তু পৃথিৱীত এনেকুৱা কিছুমান ঠাই আছে য'ত বাটে-পথে বা ঘৰৰ আশে-পাশে যদি সৰু গাঁত এটাৰ সৃষ্টি হয়, ঘৰৰ বেৰ, মজিয়া, দুৱাৰ-খিৰিকিত আকস্মিকভাৱে ফাঁট মেলে, ই এক সাংঘাতিক চিন্তনীয় বিষয় হৈ পৰে। কিয়নো সেই সৰু গাঁতটোৱে অথবা সেই সৰুকৈ মেলা ফাঁটটোৱে যিকোনো সময়ত সৃষ্টি কৰিব পাৰে এক বৃহৎ চিংক হ'লৰ। চিংক হ'ল দৰাচলতে এক ধৰণৰ প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ। পৃথিৱীৰ উপৰিভাগৰ মাটি হঠাৎ স্থলিত হৈ

প্ৰকৃতি

তললৈ সোমাই সৃষ্টি কৰা ডাঙৰ আকাৰৰ গাঁতকেই চিংক হ'ল বোলা হয়। এই গাঁতবোৰৰ গভীৰতা ১০ ফুটৰ পৰা ১০০০ ফুটতকৈও অধিক গভীৰ হ'ব পাৰে। চিংক হ'লক ভূমিকম্পৰ লগত তুলনা কৰিলে কিন্তু ভুল হ'ব। ইয়াৰ বৈশিষ্ট্য ভূমিকম্পতকৈ বেলেগ। অৱশ্যে কেতিয়াবা চিংক হ'ল সৃষ্টিৰ আঁৰত ভূমিকম্পৰ হাত থকাৰো উদাহৰণ নথকা নহয়। চিংক হ'ল মানৱসৃষ্টি হোৱাৰ উদাহৰণো অলেখ আছে।

দুটমান ঘটনা উল্লেখ কৰিলে চিংক হ'ল কি আৰু ইয়াৰ ভয়াবহতা কিমান হ'ব পাৰে কথাতো বুজিবলৈ সহজ হ'ব। ২০১০ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ ২৮ তাৰিখে ফ্ল'ৰিডাৰ জেফ বুছ নামৰ ব্যক্তিজন নিজৰ শোৱনীকোঠাত থকাৰ সময়তেই হঠাৎ গোটেই কোঠাটো মাটিৰ ২০ ফুট তললৈ সোমাই পৰে। ঘৰৰ অন্য সদস্যসকলৰ বিশেষ একো হানি নহ'ল, কিন্তু জেফৰ মৃতদেহ বিচাৰি উলিয়াব পৰা নগ'ল। সেই একে বছৰতে মে' মাহৰ ৩০ তাৰিখে গুৱাটেমালাত (Guatemala) তিনিমহলীয়া অট্টালিকা এটা সম্পূৰ্ণৰূপে ৬০ ফুট বহল আৰু প্ৰায় ৩০০ ফুট গভীৰ গাঁতৰ ভিতৰত সোমাই পৰে। ২০২০ চনৰ আগষ্ট মাহত চীন দেশৰ চিচুৱান নামৰ অঞ্চলটোত গাড়ী পাৰ্কিং কৰা ঠাই এখনত হঠাৎ এটা বৃহৎ গাঁতৰ সৃষ্টি হয় আৰু তাত থকা প্ৰায় ২১ খন গাড়ী সেই গাঁতটোত সোমাই পৰে। এই ধৰণৰ অজস্ৰ ঘটনা বছৰ বছৰ ধৰি পৃথিৱীৰ চুকে-কোণে ঘটি আহিছে আৰু দুৰ্ভাগ্যবশতঃ বহুতো ব্যক্তিগত বা ৰাজহুৱা সম্পত্তি ধ্বংস হোৱাৰ লগতে বহুতো ব্যক্তিয়ে প্ৰাণ হেৰুৱাবলগীয়া হৈছে। চিংক হ'লৰ ফলত আটাইতকৈ বেছি ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা ঠাইকেইখনমান হৈছে—ফ্ল'ৰিডা, টেক্সাচ, আল্‌বামা, মিচৌৰি, কেনটাকি, টেনিচি, পেন্‌চিলভেনিয়া আদি।

এতিয়া নিশ্চয় মনলৈ অহা কথাতো হ'ল চিংক হ'ল কেনেকৈ সৃষ্টি হয়? চিংক হ'লৰ সৃষ্টি মুখ্যতঃ দুটা কাৰণত হয়—প্ৰাকৃতিক আৰু মানৱসৃষ্টি। আমি সকলোৱে জানো আমাৰ ভূ-গৰ্ভ খনিজ পদাৰ্থৰে ভৰি আছে। যিবোৰ ঠাইৰ ভূ-গৰ্ভত চূণশিল, কাৰ্ব'নেট শিল,

চল্টৰক আদিৰ দৰে খনিজ পদাৰ্থ অধিক মাত্ৰাত আছে সেইবোৰ ঠাইত চিংক হ'ল সৃষ্টি হোৱাৰ প্ৰচুৰ সম্ভাৱনা থাকে। তাৰ লগতে যদি সেই অঞ্চলসমূহত বৰষুণৰ মাত্ৰাও প্ৰচুৰ হয়, তেতিয়াতো আৰু কথাই নাই। অতিমাত্ৰা বৰষুণৰ ফলত বৰষুণৰ পানী নাইবা ভূগৰ্ভত থকা পানীৰ স্ৰোত যদি কেতিয়াবা কোনো কাৰণত সৰু ছিদ্ৰ অথবা ডাঙৰ ফাঁট মেলাৰ ফলত উল্লিখিত খনিজ পদাৰ্থৰ তৰপত প্ৰৱেশ কৰে, তেতিয়া পানীৰ সংস্পৰ্শত নিজৰ ধৰ্ম অনুসৰি সেই খনিজ পদাৰ্থসমূহ লাহে লাহে পানীত গলিবলৈ আৰম্ভ কৰে। এই গলন কাৰ্য্য যিমানেই বাঢ়ি গৈ থাকে সিমানেই পানী ভিতৰলৈ সোমাই যোৱা বাটটোও ডাঙৰ হৈ গৈ থাকে। ফলত প্ৰক্ৰিয়াটোৰ গতি বাঢ়ি গৈ থাকে। এইদৰে ক্ৰমান্বয়ে গোটেই ঠাইডোখৰ ভিতৰি ভিতৰি ফোঁপোলা হৈ পৰে। এই গোটেই প্ৰক্ৰিয়াটো যিহেতু ভূ-গৰ্ভতহে চলি থাকে উপৰিভাগত সৰু গাঁত, জলাহভূমিৰ সৃষ্টি, ঘৰৰ বেৰ বা মজিয়াত ফাঁট মেলা আদিৰ বাহিৰে বিশেষ লক্ষণ দেখিবলৈ পোৱা নাযায়। যেতিয়া ভূ-গৰ্ভৰ সেই অংশৰ পদাৰ্থবোৰ পানীৰ লগত সম্পূৰ্ণভাৱে মিহলি হৈ পৰে, উপৰিভাগত থকা মাটিৰ তৰপটোৰ ভৰ ল'বলৈ তলত একো নাথাকে। ফলস্বৰূপে উপৰিভাগৰ মাটিখিনি তললৈ হঠাতে খহি পৰে। উল্লেখযোগ্য যে, ভূ-গৰ্ভৰ অংশটো যিমান গভীৰলৈকে নোহোৱা হৈ পৰে চিংক হ'লৰ গভীৰতাও সিমানে হয়।

চিংক হ'ল সৃষ্টিৰ আঁৰত মানুহৰ কিছুমান বিশেষ কাৰ্য্যকলাপৰো হাত থাকে। যিবোৰ ঠাইত কয়লা, হীৰা, খাৰুৱা তেল আদিৰ বৃহৎ খনি থাকে, য'ত বৃহৎ খনন কাৰ্য্য বা নিৰ্মাণ কাৰ্য্য আদি অতিমাত্ৰাত চলি থাকে সেইবোৰ অঞ্চলত সহজতে ভূ-গৰ্ভত পানী সোমাব পাৰে আৰু চিংক হ'ল সৃষ্টি কৰিব পাৰে। এই ক্ষেত্ৰত আমেৰিকাৰ ওক্লাহ'মাৰ পিচ্ছাৰ (Picher) চহৰখনৰ কথা উল্লেখ কৰিব পাৰি। জিংক খনিত অহৰহ কৰি থকা খনন কাৰ্য্যৰ বাবে গোটেই অঞ্চলটো ফোঁপোলা হৈ পৰাত, ২০০৯ চনত প্ৰশাসনে গোটেই চহৰখনকে খালী কৰাৰ নিৰ্দেশ দিছিল। ❖

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

অসমৰ ফুল

অপৰাজিতা : ইংৰাজী নাম : Butterfly Pea, বৈজ্ঞানিক নাম : *Clitoria ternatea* :

অপৰাজিতা হৈছে ফেবেকেয় (Fabaceae) পৰিয়ালৰ এবিধ ফুল। ই এবিধ লতাজাতীয় ফুল। এইবিধ মূলতঃ গাঢ় নীলা ৰঙৰ ফুল, কিন্তু তলৰ ফালে (আৰু ভিতৰত) বগা, কেতিয়াবা কিছু হালধীয়া আভাযুক্ত হয়। বগা ৰঙৰ অপৰাজিতা ফুলো আছে। অপৰাজিতা ফুল প্ৰায় সকলো মানুহৰ ঘৰতে থকা দেখা যায়। এইবিধ ফুল দেখিবলৈ বৰ শূৰনি। অপৰাজিতা ফুলৰ শিপা আৰু পাত ঔষধ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ইয়াৰ শিপা আৰু পাতৰ বস ব্যৱহাৰ কৰিলে জ্বৰ, ছপিং কাহ, পুৰণি কাহ, যকুৎ ইত্যাদি ৰোগৰ

পৰা হাত সাৰিব পৰা যায়। এইবিধ ফুল ঔষধি গুণসম্পন্ন। ❖

খৰিকাজাঁই : ইংৰাজী নাম : Malabar Jasmine, বৈজ্ঞানিক নাম : *Jasminum malabaricum* :

খৰিকাজাঁই হৈছে অলিকেই (Oleaceae) পৰিয়ালৰ অন্তৰ্গত এবিধ লতাজাতীয় উদ্ভিদৰ প্ৰজাতি। এইবিধ ফুল সাধাৰণতে ডাঠ হাবিত পোৱা যায়। ই থোপা-থোপাকৈ ফুলে। ই এবিধ সুগন্ধি ফুল। খৰিকাজাঁই ফুলৰ গোলক তীব্ৰ আৰু বহু দুৰলৈ বিয়পি পৰে। এইবিধ ফুল ব'হাগ মাহত ফুলে। ইংৰাজীত ইয়াক মালাবাৰ জেছমিন (Malabar Jasmine) বা ৱাইল্ড

জেছমিন (Wild Jasmine) বুলিও জনা যায়। সাধাৰণতে এইবিধ ফুলৰ ৰং বগা। এই ফুলৰ গছ ৩ৰ পৰা ৪ মিটাৰ পৰ্য্যন্ত ওখ হয়। ছালৰ ৰোগ, শালমইনা, চুলিৰ সমস্যা ইত্যাদি বিভিন্ন সমস্যাৰ পৰা উপশম লাভ কৰিবলৈ এইবিধ ফুল ব্যৱহাৰ কৰা হয়। আজিৰ দিনত বেছিভাগ প্ৰসাধন সুগন্ধিতেই খৰিকাজাঁইৰ ব্যৱহাৰ হোৱা দেখা যায়। ❖

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

শব্দ শিকোঁ (এদিনত এটাকৈ, এমাহৰ বাবে ৩০টা শব্দ)

ভূমি সম্পৰ্কীয় শব্দ			
অসমীয়া	ইংৰাজী	অসমীয়া	ইংৰাজী
উপকূল	— coast, shore	চৰণীয়া পথাৰ	— pasturage
উপদ্বীপ	— peninsula	তৃণভূমি	— steppe, grassland
দলি চপৰা	— clod	অৱবাহিকা	— basin
পাৰ্বত্যভূমি	— highland	উপত্যকা	— valley
পলস	— loam	মৰুভূমি	— desert
ব-দ্বীপ	— delta	সম মালভূমি	— tableland
দ্বীপ	— island	পথাৰ, ক্ষেত্ৰ	— field
ভূ-ভাগ	— land, terrain	মৰুদ্যান	— oasis
মহাদেশ	— continent	বালিৰ স্তূপ	— sand dune
মালভূমি	— plateau	সমভূমি	— plain
যোজক	— isthmus	পৰ্বত	— mountain
অৰণ্য	— forest	পাহাৰ	— hill
উদ্যান	— park	টিলা	— hillock
পতিত ভূমি	— wasteland	গিৰিপথ	— pass
ঘাঁহনি	— meadow; grassland	গুহা	— cave ❖

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

সন্ধান

মানুহৰ মন কল্পনাপ্ৰৱণ। আমি বাস্তৱত নঘটা বহু কথা মনেৰে কল্পনা কৰি লওঁ। সেইদৰে কল্পনা কৰি আমি সুখ পাওঁ। সাহিত্যতো তেনে কল্পনাৰে পয়োভৰ দেখা যায়। কল্পবিজ্ঞান সাহিত্যতো বিজ্ঞানৰ বিভিন্ন বাস্তৱ কথাৰ সৈতে কল্পনাৰ এক সুন্দৰ সমন্বয় ঘটাই দেখিবলৈ পোৱা যায়। কল্পবিজ্ঞানমূলক লেখাত প্ৰকাশ পোৱা বিজ্ঞানৰ বিভিন্ন কাল্পনিক কথাক সমল হিচাপে লৈও বিভিন্ন বৈজ্ঞানিক আৱিষ্কাৰ তথা বৈজ্ঞানিক ঘটনা-পৰিঘটনা সংঘটিত হোৱা দেখা যায়। আমাৰ অসমীয়া সাহিত্যত কল্পবিজ্ঞানমূলক অনেক কিতাপ আছে। শিশু আৰু কিশোৰসকলৰ উপযোগী

হোৱাকৈ এলানি কল্পবিজ্ঞানমূলক কাহিনী লিখি আহিছে সুলেখিকা বন্দিতা ফুকনে। কিয় এনে হৈছে?, সোণটিহঁতৰ বিপদ, সোণটিৰ ৰবট কুকুৰ, মিনুৰ ৰবট সখী, সন্ধান আদি তেওঁৰ কল্পবিজ্ঞানমূলক উপন্যাস। সন্ধান নামৰ তেওঁৰ চৰ্চিত উপন্যাসখনত পৃথিৱীৰ বাহিৰৰ আন এখন সৌৰজগতত মানুহৰ ভৱিষ্যতৰ বসতিৰ কল্পনা কৰা হৈছে। প্ৰদূষিত হৈ পৰা বৰ্তমানৰ পৃথিৱীখন ভৱিষ্যতে বাসোপযোগী হৈ নাথাকিব বুলি আশংকা কৰি নাছাৰ এগৰাকী বিজ্ঞানীয়ে পৃথিৱীৰ অনুকূল এটা গ্ৰহ আৱিষ্কাৰ কৰে। কিন্তু সাত পোহৰ বছৰ দূৰৈত থকা এই গ্ৰহটোলৈ যাবলৈ মানুহে কেনে প্ৰস্তুতি চলাব লাগিব—খাদ্য, ইন্ধন, অক্সিজেন আদি কিদৰে কঢ়িয়াই নিব, বিভিন্ন বিপদজনক অনুজীৱ তথা হিংস্ৰ প্ৰাণী থকা বুলি আশংকা কৰা নতুন গ্ৰহটোলৈ প্ৰথমতে কেনে চৰিত্ৰৰ মানুহক পঠিওৱা হ'ব—ইত্যাদি বিভিন্ন আকৰ্ষণীয় দিশ উপন্যাসখনত সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে। ২০১১ চনত বনলতা প্ৰকাশনে প্ৰকাশ কৰা এই কিতাপখনৰ মূল্য ৬০ টকা। উল্লেখযোগ্য যে ২০১১ চনত শিশু সাহিত্যৰ বাবে অকাডেমি বঁটা লাভ কৰা বন্দিতা ফুকন হৈছে উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ প্ৰথমগৰাকী কল্পবিজ্ঞান লেখিকা। ❖

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ সৃষ্টি

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

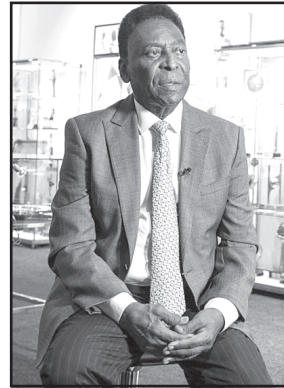
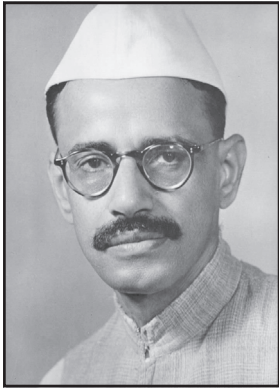
‘ভাৰতবত্ন’ লাভ কৰা প্ৰথমগৰাকী অসমীয়া

‘ভাৰত বত্ন’ হৈছে আমাৰ দেশৰ সৰ্বোচ্চ অসামৰিক সন্মান। সাহিত্য, কলা, বিজ্ঞান, সমাজসেৱা, ক্ৰীড়া আদি ক্ষেত্ৰত বিশিষ্ট সেৱা আগবঢ়োৱা ব্যক্তিক এই সন্মান প্ৰদান কৰা হয়। ১৯৫৪ চনৰ ২ জানুৱাৰীত স্বাধীন ভাৰতৰ প্ৰথমগৰাকী ৰাষ্ট্ৰপতি ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদে এই পুৰস্কাৰৰ প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল। ভাৰত বত্ন পদকটো অঁহত পাতৰ আকাৰত নিৰ্মাণ কৰা হৈছে। ইয়াৰ একোণত দেৱনাগৰী লিপিত ‘ভাৰত বত্ন’ শব্দ দুটা লিপিবদ্ধ কৰা হৈছে আৰু ওপৰৰ দিশত ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতীক আৰু নীতিবাক্য সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে। প্ৰথমবাৰৰ বাবে ভাৰতবত্ন সন্মান প্ৰদান কৰা হৈছিল সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণ, চতুৰ্থৰাজা গোপালাচাৰী আৰু চন্দ্ৰশেখৰ ভেংকটৰামনক। ভাৰতবত্ন সন্মান লাভ

কৰা প্ৰথমগৰাকী অসমীয়া ব্যক্তি হ’ল গোপীনাথ বৰদলৈ। স্বাধীন অসমৰ প্ৰথমগৰাকী মুখ্যমন্ত্ৰী তথা ভাৰতৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ সক্ৰিয় কৰ্মী গোপীনাথ বৰদলৈক ১৯৯৯ চনত মৰণোত্তৰভাৱে এই সন্মান প্ৰদান কৰা হয়। ১৮৯০ চনত নগাঁও জিলাৰ বহাত জন্মগ্ৰহণ কৰা গোপীনাথ বৰদলৈক লোকপ্ৰিয় উপাধিৰেও বিভূষিত কৰা হয়। অসম তথা অসমীয়াৰ প্ৰতি থকা বৰদলৈৰ তীব্ৰ ভালপোৱা আৰু দায়িত্ববোধৰ বাবে অসমৰ তেতিয়াৰ ৰাজ্যপাল জয়ৰাম দাস দৌলতৰামে তেওঁক এই উপাধি প্ৰদান কৰিছিল। ❖

তলৰ ছবি দুখনৰ ব্যক্তি দুজনক চিনাক্ত কৰা।

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

অসমীয়া ফকৰা-যোজনা

আপোন ভালেই জগত ভাল

আমি আটায়ে পৃথিৱীখন ধুনীয়া ৰূপত চাব বিচাৰোঁ। হিংসা-খেয়াল নথকা, স্বার্থপৰতা, বিভেদ-বিপত্তি নথকা এখন শান্তিপূৰ্ণ জগতেই আমি কামনা কৰোঁ। কিন্তু এই শান্তিপূৰ্ণ পৃথিৱীখন গঢ়িব পাৰি নিজৰ মনৰ শুদ্ধতাৰ সহায়তহে। আমি যদি নিজে শুদ্ধ মনৰ গৰাকী হওঁ, ইতিবাচক দৃষ্টিভংগীৰে কথাবোৰ গমি-পিতি গ্ৰহণ কৰোঁ তেন্তে পৃথিৱীখনৰ ভাল দিশবোৰহে সদায় আমাৰ চকুত পৰিব।

নঞৰ্থক চিন্তা-ভাৱনা পৰিহাৰ কৰি সৎ মনৰ অধিকাৰী হ'লে আমাৰ চকুত সমগ্ৰ পৃথিৱীখনেই ধুনীয়া হৈ পৰিব। আপোন ভালেই জগত ভাল কথাষাৰৰ অৰ্থ এয়াই।

প্ৰায়োগিক বাক্য : আপোন ভালেই জগত ভাল বুলি ভাবে বাবেই ৰাজীৱহঁতৰ ঘৰৰ মানুহবোৰ সুখী। ❖

যত্ন কৰিলে ৰত্ন পায়

জীৱনত উন্নতি লাভ কৰিবলৈ হ'লে চেপ্টা বা যত্নৰ অতি প্ৰয়োজন হয়। কোনো এটা কামত সফলতা লাভ কৰিবলৈ হ'লে চেপ্টাৰ বিকল্প নাই। যত্নসহকাৰে কৰা কাম এটাৰ আমি উচিত প্ৰতিফল লাভ কৰোঁ। সেয়েহে যত্ন কৰিলে ৰত্ন পায় বুলি কোৱা হয়। ৰত্ন শব্দই হীৰা-মুকুতা আদি মূল্যবান সম্পদক বুজায়। মূল্যবান সম্পদ আহৰণ কৰাটো অথবা এক গুৰুত্বপূৰ্ণ কামত সফলতা লাভ কৰাটো সহজসাধ্য নহয়। ইয়াৰ বাবে যত্ন বা চেপ্টা অপৰিহাৰ্য্য।

প্ৰায়োগিক বাক্য : পঢ়া-শুনা ভালদৰে কৰিবা। যত্ন কৰিলেহে ৰত্ন পাবা। ❖

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

ইণ্ডিয়া গেট

■ পৰিণীতা চেতিয়া

ইতিহাসৰ পাত লুটিয়ালে অতীতত হৈ যোৱা বিভিন্ন ঘটনা-পৰিঘটনাৰ বিৱৰণ পোৱা যায়। ঠায়ে ঠায়ে এই ঘটনাবোৰৰ কিছুমান স্মৃতিসৌধ আজিও দেখিবলৈ পোৱা যায়। ইণ্ডিয়া গেট তাৰে ভিতৰত এটা। ইতিহাস, পৰ্যটন আদি দিশৰ পৰা এক গুৰুত্বপূৰ্ণ স্মৃতিসৌধ হ'ল ইণ্ডিয়া গেট (India Gate)।

ইণ্ডিয়া গেটক পূৰ্বতে 'সৰ্বভাৰতীয় যুদ্ধ স্মাৰক' (All India War Memorial) নামেৰে জনা গৈছিল। ই নতুন দিল্লীৰ পূব প্ৰান্তত ৰাজপথত অৱস্থিত এক যুদ্ধ স্মাৰক। এই ৰাজপথক পূৰ্বতে কিংছৱে (Kingsway) বুলি কোৱা হৈছিল। প্ৰথম বিশ্বযুদ্ধত (১৯১৪ আৰু ১৯১৯ চনৰ ভিতৰত) ব্ৰিটিছ-ভাৰতীয় সেনাৰ প্ৰায় ৭০,০০০ সৈনিক আৰু তৃতীয় এংলো-আফগান যুদ্ধত যুক্তৰাজ্যৰ প্ৰায় ১৩,৩০০ সৈনিকৰ মৃত্যু হৈছিল। তেওঁলোকৰ স্মৃতি ৰক্ষার্থে বা স্মাৰক হিচাপে এই ইণ্ডিয়া গেটখন নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল। যুদ্ধত মৃত্যুবৰণ কৰা সৈনিকৰ নাম এই স্মাৰকত লিপিবদ্ধ কৰা হৈছিল।

এই স্মাৰক গেটখনৰ আৰ্হি ছাৰ এডউইন লুটিয়েনছে (Sir Edwin Lutyens) তৈয়াৰ কৰিছিল। তেওঁ যুদ্ধ স্মাৰক সম্পৰ্কীয় এজন আগশাৰীৰ আৰ্হি নিৰ্মাতা আছিল। ইণ্ডিয়া গেটক পেৰিছৰ 'আৰ্ক দি ট্ৰিওম্ফ' (Arc de

Triomphe) আৰু মুম্বাইৰ 'গেটৱে অব ইণ্ডিয়া'ৰ (Gateway of India) সৈতে তুলনা কৰা হয়। ৪২ মিটাৰ (১৩৮ ফুট) ওখ, প্ৰায় ৬২৫

মিটাৰ ব্যাসৰ এই স্মাৰক গেটখনে প্ৰায় ৩০৬,০০০ বৰ্গমিটাৰ এলেকা আৱৰি আছে। ১৯৭১ চনত বাংলাদেশৰ মুক্তি যুদ্ধত ছহিদ হোৱা সৈনিকসকলক স্মৰণ কৰি ইণ্ডিয়া গেটৰ তলত 'অমৰ জোৱান জ্যোতি' নামেৰে আন এটা স্মাৰকো নিৰ্মাণ কৰা হৈছে। এই স্মাৰকটোৰ মূল অংশ হ'ল এটা ওলোটাকৈ ৰখা ৰাইফল আৰু তাৰ ওপৰত থোৱা হেলমেট এটাৰ প্ৰতিকৃতি। এই স্মাৰকটো ক'লা মাৰ্বলেৰে তৈয়াৰী এটা স্তম্ভৰ ওপৰত স্থাপন কৰা হৈছে। ১৯৭২ চনৰ ২৬ জানুৱাৰীৰ দিনা এই স্মাৰকটো উদ্বোধন কৰা হয়।

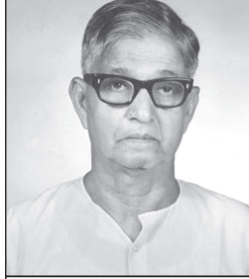
প্ৰতি বছৰে গণৰাজ্য দিৱসত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে অমৰ সৈনিকৰ শিখা বা অমৰ জোৱান জ্যোতিলৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰে আৰু গেটখন পৰিদৰ্শন কৰে। তাৰ পিছতহে গণৰাজ্য দিৱসৰ কাৰ্য্যসূচী আৰম্ভ হয়।

ইণ্ডিয়া গেটৰ আধাৰশিলা স্থাপনৰ প্ৰায় দহ বছৰ পাছত, ১৯৩১ চনৰ ১২ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে লৰ্ড আৰউইনে (Lord Irwin) এই স্মাৰকটো বা স্মাৰক গেটখন উদ্বোধন কৰে। প্ৰতি সন্ধিয়া ৭ বজাৰ পৰা ৯.৩০ বজালৈ আলোকিত হৈ থকা এই গেটখন পৰ্য্যটকৰ বাবে আকৰ্ষণৰ কেন্দ্ৰ। ❖

এগৰাকী অনুকৰণীয় উদ্যোগী ব্যক্তি

■ অপৰাজিতা বৰা

শূন্য হাতেৰে জীৱনৰ অচিন বাটত খোজ পেলোৱা লোক পৃথিৱীত হাজাৰ-বিজাৰ ওলাব। অনিশ্চিত সেই বাটত হতাশা, বিৰক্তি আদিয়ে জীৱনটো দুৰ্বিসহ কৰি তুলিবও পাৰে। কিন্তু সমাজত এনে কিছু লোক থাকে যিয়ে জীৱনৰ বাটত হেঙাৰ হৈ অহা হাজাৰ বাধা অতিক্ৰম কৰি দৃঢ়তাৰে আগুৱাই যায়। সংখ্যাত সৰহ নহ'লেও এনে

জন্ম : ১৯১১ খ্ৰিষ্টাব্দ
মৃত্যু : ১৯৯৭ খ্ৰিষ্টাব্দ

ব্যক্তিয়েই পৰৱৰ্তী জীৱনত অনেকজনৰ আশা-ভৰসাৰ খলী হৈ পৰে। হাজাৰজনক কৰ্মসংস্থাপনৰ বাট মুকলি কৰি সমাজৰ ডাঙৰ হিত সাধন কৰে। সাধাৰণতে উদ্যোগপতি বুলি ক'লে যেনে ধাৰণা আমাৰ মনলৈ আহে ঠিক তেনে এক ব্যক্তিত্ব অসমৰ বুকুতো যে আছিল সেই কথা হয়তো আমি বহুতেই নাজানো; যিজনে মাত্ৰ সামান্য কেইটিমান টকাৰে ব্যৱসায় আৰম্ভ কৰি এসময়ত হাজাৰ-কোটি টকাৰ ব্যৱসায় সাম্ৰাজ্য গঢ়িবলৈ সক্ষম হৈছিল। অতি দৰিদ্ৰ পৰিয়ালত জন্ম লৈ কঠোৰ পৰিশ্ৰম আৰু আত্মবিশ্বাসৰ বাবে জীৱন যুদ্ধত তেওঁ জয়ী হৈছিল। দাৰিদ্ৰ্যক প্ৰত্যাহ্বান জনোৱা ল'ৰাজন বহু লোকৰ অনুকৰণীয় ব্যক্তি হৈ পৰিছিল। বিজ্ঞ লোকে কয় দৃষ্টি থাকিলে লক্ষ্য নেহেৰায়। ডাল দৰিদ্ৰ ঘৰৰ ল'ৰাজনৰ পৰিৱেশে বাধ্য কৰা একমুখী দৃষ্টিয়ে জীৱনক ক'ৰ পৰা ক'ত উপস্থিত কৰালে সেয়া হয়তো তেতিয়া অনুধাৱন কৰিব পৰা নাছিল। মানুহ পৰিৱেশৰ দাস। পৰিৱেশে মানুহক জীৱনত নকৰা কাম কৰিবলৈ, সপোনতো নভবা কথা ভাবিবলৈ বাধ্য কৰায়। এই ল'ৰাটোৰ ক্ষেত্ৰতো একেই হৈছিল। লোকৰ ঘৰত বন কৰি, হোটেলত বাচন-বৰ্তন ধুই পেট প্ৰৱৰ্তাৰ লগা হৈছিল। যিখন হোটেলত বাচন-বৰ্তন ধুইছিল তাতে বিভিন্ন মিঠাই তৈয়াৰ কৰা, পৰঠা আদি ভজা দেখি সেয়া শিকি লৈছিল। এদিন যিখন আপোন ঘৰৰ পৰা

পেটৰ তাগিদাত চহৰত কাম বিচাৰি ওলাই আহিছিল, সেই পিতৃ-মাতৃ থকা আপোন ঘৰখনলৈ এদিন উলটি গৈছিল। ঘৰৰ পৰা কেইটিমান টকা লৈ মঙলদৈ চহৰত বাঁহেৰে এখন সৰুকৈ চাহৰ দোকান খুলি আৰম্ভ কৰিছিল অনিশ্চিত যাত্ৰা। অৱশেষত ল'ৰাটোৰ কঠোৰ পৰিশ্ৰম আৰু দৃঢ়তা দেখি ভগৱানেও যেন চকু মেলি চালে। চাহৰ দোকানত হোৱা লাভেৰে

ল'ৰাটোৱে গাঁৱৰ পৰা ধান কিনি চহৰত মাৰোৱাৰী গোলাত বিক্ৰী কৰিবলৈ ধৰিলে আৰু এনেদৰে তেওঁৰ হাতলৈ কিছু ধন আহিল। দোপতদোপে আগবাঢ়ি এখন-দুখনকৈ কেইবাখনো ট্ৰাকৰ অধিকাৰী হ'ল। জীৱনে জুলুকি জুলুকিকৈ শিকোৱা ল'ৰাটো এসময়ত সমাজত 'মহাজন' বুলি পৰিচিত হৈ পৰিল। চাহৰ দোকানৰ সমান্তৰালভাৱে বেকাৰী খুলি তাতো লাভৰ মুখ দেখিলে। কালক্ৰমত 'ৰিপোজ' নামেৰে পৰিচিত এই ব্ৰেণ্ডটো মানুহৰ মুখে মুখে হ'ল। সকলোৱে ৰিপোজৰ ব্ৰেড, বিস্কুট আদি বিচৰা হ'ল। দৰিদ্ৰ ঘৰৰ ল'ৰাটো চহকী হৈ উঠিল। ব্যৱসায়ৰ পৰিধি বাঢ়ি আহিল আৰু সফল ব্যৱসায়ী হিচাপে পৰিচিত লাভ কৰিলে। অনেকজনে তেওঁৰ ওচৰত কৰ্ম সংস্থান পালে। পৰোক্ষ আৰু প্ৰত্যক্ষভাৱে তেওঁৰ ব্যৱসায়ত শ শ লোক জড়িত হৈ পৰিয়াল পোহপাল দিলে। সেই ব্যৱসায় আজি বিশাল সাম্ৰাজ্যত পৰিণত হৈছে আৰু ল'ৰাজন সফল উদ্যোগপতি হিচাপে সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষতে জনাজাত হ'ল। তেওঁৰ দ্বাৰা প্ৰতিষ্ঠিত এছ আৰ ডি গ্ৰুপ এতিয়া ভাৰতৰ এটা পৰিচিত গ্ৰুপ। এই এছ আৰ ডিয়েই হ'ল অসমৰ এগৰাকী নামজ্বলা উদ্যোগপতি সুনন্দৰাম ডেকা বা সুনন্দি মহাজন। ইচ্ছা থাকিলে বাট ওলায়, ইয়াকেই যেন সুনন্দৰাম ডেকাই প্ৰমাণ কৰি গ'ল তেওঁৰ সংগ্ৰামী জীৱনত। ❖

কুইজ

- ১। ভাৰতত সেউজ বিপ্লৱৰ ক্ষেত্ৰত আগবঢ়োৱা অৱদানৰ বাবে ১৯৯৮ চনত ভাৰত চৰকাৰে 'ভাৰতবত্স' সন্মান যচা ব্যক্তিজন ১৯৯০ চনত মহাৰাষ্ট্ৰৰ ৰাজ্যপালো আছিল। তেওঁৰ নাম কি?
- ২। ব্ৰাজিলৰ ৰাজধানী চহৰখন ওপৰৰ পৰা দেখাত এখন এৰোপ্লেনৰ দৰে। এই চহৰখনৰ নাম কি?
- ৩। ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ পৰিৱেশ আঁচনিৰ মুখ্য কাৰ্য্যালয় থকা চহৰখনৰ নামটো আহিছে স্কোৱাহিলি ভাষাত জলাহ বুজোৱা শব্দৰ পৰা। ঠাইখনৰ নাম কি?
- ৪। ফ্ৰান্সৰ বৈদেশিক চোৰাংচোৱা সংস্থা SDECEৰ মুখ্য কাৰ্য্যালয় থকা ঘৰটোক কৰ্মচাৰীসকলে এটা বিশেষ নাম দিছে, যাৰ অৰ্থ ছুইমিং পুল। কাৰ্য্যালয়টোৰ নামটো কি?
- ৫। অসম প্ৰকাশন পৰিষদে ১৯৭৫ চনত প্ৰথমবাৰলৈ প্ৰকাশ কৰা 'প্ৰকাশ' আলোচনীখনৰ প্ৰথমজন সম্পাদকৰ নাম কি?
- ৬। ১৯৯৪ চনত দুবছৰৰ বাবে কুৰুক্ষেত্ৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক হোৱা কোনজন অসমীয়াই ১৯৬১ চনত সাহিত্য অকাডেমি বঁটা পাইছিল?
- ৭। চৈয়দ আব্দুল মালিকে ৰচনা কৰা 'ৰূপতীৰ্থৰ যাত্ৰী' শীৰ্ষক উপন্যাসখন কাৰ জীৱনৰ আধাৰত ৰচিত?
- ৮। কোৱেটজল যিখন দেশৰ মুদ্ৰা, সেইখন দেশৰ ৰাজধানী চহৰখনৰ নাম দেশখনৰ নামেৰেই, মাথোঁ চিটা শব্দটো যোগ দিব লাগে। দেশখনৰ নাম কি?
- ৯। ভাৰতীয় পুথিভঁৰাল বিজ্ঞানৰ জনকজনৰ স্মৃতিত প্ৰতি বছৰে ১২ আগষ্টত 'গ্ৰন্থাগাৰিক দিৱস' পালন কৰা হয়। ব্যক্তিজনৰ নাম কি?
- ১০। অসমীয়া ভাষা উন্নতি সাধিনী সভাৰ প্ৰথম অধিবেশনৰ সম্পাদক কোন আছিল?
- ১১। অসমৰ কোনটো জনগোষ্ঠীয়ে 'লেৱাটান বিহু' বুলি এটা উৎসৱ পালন কৰে?
- ১২। ১৮৮৯ চনত পেৰিছ প্ৰদৰ্শনীৰ বাবে নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল আইফেল টাৱাৰ। নক্সাকাৰ আছিল এ.জি. আইফেল। এই আইফেল টাৱাৰ কোন নদীৰ পাৰত অৱস্থিত?
- ১৩। ১৯৮৭ চনত জাহ্নু বৰুৱা পৰিচালিত 'হালধীয়া চৰায়ে বাওধান খায়' নামৰ চলচ্চিত্ৰখন শ্ৰেষ্ঠ ভাৰতীয় ছবিৰূপে স্বৰ্ণকমল লাভ কৰিছিল। চিনেমাখনৰ কাহিনী কাৰ আছিল?
- ১৪। টেষ্ট ক্ৰিকেটত ত্ৰিশতাৰণ কৰা প্ৰথম ভাৰতীয় খেলুৱৈজনক 'মূলতানৰ চুলতান' বুলিও কোৱা হয়। কাৰণ তেওঁ পাকিস্তানৰ মূলতানত ৩০৯ ৰাণৰ ইনিংছটো খেলিছিল। খেলুৱৈগৰাকী কোন?
- ১৫। কটন কলেজৰ এমব্লেম বা প্ৰতীক চিহ্ন সাজোঁতাজনে 'অগ্নিৰজ' আৰু 'বেজবৰুৱাৰ গীত' নামৰ দুখন গ্ৰন্থও ৰচনা কৰিছে। তেওঁ কোন?
- ১৬। কলিকতাৰ প্ৰেছিডেঞ্চি কলেজৰ পৰা স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰি পৰৱৰ্তী সময়ত ১৮৯০ চনত জাৰ্মানীৰ হেইডেলবাৰ্গ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ডক্টৰেট ডিগ্ৰী লাভ কৰা অসমীয়া ব্যক্তিগৰাকী প্ৰথম অসমীয়া ডক্টৰেট। তেওঁৰ নাম কি?
- ১৭। ১৯৭৪ চনত ৰামন মেগছেছে বঁটা লাভ কৰা কোনগৰাকী ব্যক্তিয়ে ভাৰতবত্স লাভ কৰা প্ৰথম সংগীত শিল্পী হোৱাৰ গৌৰৱ অৰ্জন কৰিছিল?
- ১৮। যোৰহাট নৰ্মাল স্কুলৰ অধ্যক্ষৰূপে অৱসৰ গ্ৰহণ কৰা ব্যক্তিজনে দত্তবৰুৱা এণ্ড কোম্পানী নামৰ গ্ৰন্থ প্ৰতিষ্ঠান এটা প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। তেওঁ কোন?
- ১৯। বড়োসকলৰ এক উৎসৱত আৰাধ্য দেৱতা বাথৌৰ পূজা পাতি সমূহীয়াকৈ নৃত্য কৰে। এই নৃত্যবিধৰ নাম কি?
- ২০। দন্দুৱা দ্ৰোহ দমন কৰাৰ বাবে কলীয়া ভোমোৰা বৰফুকনক আহোম ৰজাই কি উপাধি প্ৰদান কৰিছিল? ❖

■ সংগ্ৰহ : সীমান্ত কলিতা

পেংগং হুদ

■ প্ৰীতিলতা পাটগিৰি

পেংগং হুদ ভাৰত-চীন সীমান্তৰ লাইন অব একচুৱেল কন্ট্ৰোলত (LAC) অৱস্থিত। ই সাগৰপৃষ্ঠৰ পৰা প্ৰায় ৪৩৫০ মিটাৰ উচ্চতাত আছে। প্ৰায় ১৩৪ কিল'মিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ এই হুদটোৰ ৪০ শতাংশ ভাৰতৰ লাডাখত, ৫০ শতাংশ তিব্বতত আৰু বাকীখিনি বিবাদিত অঞ্চলত আছে। এই অঞ্চল বৰ্তমান চীনৰ দখলত। তিব্বত যিহেতু চীনৰ দখলত আছে, গতিকে এনেকৈও কোৱা হয় যে ইয়াৰ এক-তৃতীয়াংশ ভাৰতৰ অন্তৰ্গত আৰু দুই-তৃতীয়াংশ চীনৰ অন্তৰ্গত।

পেংগং হুদক 'পেংগং চো' বুলি কোৱা হয়। 'চো' মানে তিব্বতীয় ভাষাত হুদ। এই হুদটো বৰ্তমান পৰ্যটকৰ বাবে এক বিশেষ আকৰ্ষণৰ স্থল। দৰাচলতে এখন জনপ্ৰিয় হিন্দী ছবি 'থ্ৰি ইডিয়টচ'ৰ (3 Idiots) এটা দৃশ্যৰ দৃশ্যগ্ৰহণ পেংগং হুদৰ পাৰত হৈছিল। চলচ্চিত্ৰখনত দেখুওৱা পেংগং হুদৰ সৌন্দৰ্যই সকলোকে আকৰ্ষিত কৰি তুলিছিল। তেতিয়াৰে পৰাই পেংগং হুদৰ প্ৰতি পৰ্যটকৰ আকৰ্ষণ বৃদ্ধি পায়। কিন্তু লাডাখত অৱস্থিত এই অতি মনোমোহা হুদটোৰ মাত্ৰ ৭ কিল'মিটাৰমানলৈহে পৰ্যটকক ফুৰিবৰ বাবে অনুমতি প্ৰদান কৰা হয়।

পেংগং হুদৰ আকৰ্ষণৰ কেন্দ্ৰবিন্দু হৈছে ইয়াৰ পানীৰ ৰং। ইয়াৰ পানীৰ ৰং দিনৰ বিভিন্ন সময়ত সলনি হৈ থাকে। কোনোবা এটা সময়ত ইয়াৰ পানী নীলা

ৰঙৰ, কোনোবা এটা সময়ত সেউজীয়া আৰু কোনোবা এটা সময়ত ৰঙা ৰঙৰ হোৱা দেখিবলৈ পোৱা যায়। আকাশৰ ৰঙৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি এই হুদৰ পানীৰ ৰং সলনি হৈ থাকে। হুদটোৰ অৱস্থিতিৰ বাবে এই পৰিঘটনা স্পষ্টকৈ সংঘটিত হয়। পেংগং হুদ হৈছে পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ ওখ স্থানত অৱস্থিত লুণীয়া পানীৰ হুদ। ইয়াৰ পানীখিনি হুদটোৰ পৰা ক'লৈকো ওলাই যাব নোৱাৰে আৰু সেয়েহে পানীখিনি হুদটোৰ ভিতৰতে আবদ্ধ হৈ থাকে। পানীখিনি খুব ঠাণ্ডা আৰু শীতকালত ই সম্পূৰ্ণৰূপে গোট মাৰে। সেয়ে শীতকালত হুদটোত মানুহে আইচ স্কেটিং কৰে আৰু প'ল' খেলিবলৈও যায়। পানীখিনি খোৱাৰ বাবে অনুপযোগী আৰু হুদটোত পৰ্যটকে নাও আদি চলোৱাৰ বাবে অনুমতি প্ৰদান কৰা নহয়।

পেংগং চো আৰু ভাৰত-চীন সীমান্ত বিবাদ

বিগত কেইমাহমানৰ পৰা যেতিয়াই আমি বাতৰিকাকত, টেলিভিছনত ভাৰত-চীনৰ সীমান্ত বিবাদৰ কথা শুনিবলৈ পাওঁ তেতিয়াই আমি 'পেংগং চো'ৰ নামটোও শুনিবলৈ পাওঁ। ১৯৬২ চনৰ ভাৰত-চীন যুদ্ধৰ পাছৰ পৰাই ভাৰত-চীনৰ সীমান্ত বিবাদৰ লগত 'পেংগং চো'ৰ নামটো উচ্চাৰিত হৈ আহিছে। ইয়াৰ মূল কাৰণটো হ'ল লাইন অব একচুৱেল কন্ট্ৰোল বা এলএচি। ১৯৬২ চনৰ যুদ্ধৰ পাছৰ পৰাই ভাৰত আৰু চীন দুয়োখন দেশে এলএচিৰ সীমাৰেখাডাল বেলেগ বেলেগ ধৰণে বিবেচনা কৰি আহিছে। এতিয়া পেংগং হুদৰ লগত জড়িত এলএচিৰ সীমাৰেখাৰ কথা আলোচনা কৰিব লাগিলে আমি ৮টা 'ফিংগাৰ'ৰ (finger) কথা জানিব লাগিব।

'পেংগং চো'ৰ এটা ফালে এখন বিশাল পাহাৰ

নদ-নদী, পাহাৰ-পৰ্বত ইত্যাদি

আছে। এই পাহাৰখনৰ তলত কিছুমান আঙুলিৰ নিচিনা অংশ পাহাৰখনৰ পৰা ওলাই আহি হুদটোৰ লগতে লাগি আছে। এনেকুৱা আঠটা আঙুলিৰ নিচিনা অংশ আছে। এইকেইটাক ফিংগাৰ ওৱান, ফিংগাৰ টু, ফিংগাৰ থ্ৰি, ফিংগাৰ ফ'ৰ, ফিংগাৰ ফাইভ, ফিংগাৰ ছিষ্ট, ফিংগাৰ চেভেন আৰু ফিংগাৰ এইট বুলি কয়। এই আটাইকেইটা ফিংগাৰ লাইন অৱ একচুৱেল কণ্ট্ৰোলত অৱস্থিত। বিভিন্ন সময়ত ভাৰতে দাবী কৰি আহিছে যে ভাৰতৰ নিয়ন্ত্ৰণ 'ফিংগাৰ এইট'লৈকে আছে। ঠিক তেনেদৰে চীনেও দাবী কৰি আহিছে যে ভাৰতৰ নিয়ন্ত্ৰণ কেবল 'ফিংগাৰ ফ'ৰ'লৈকেহে আছে। ১৯৬২ চনৰ যুদ্ধৰ সময়ত ভাৰতীয় সেনাই 'ফিংগাৰ এইট' পৰা হৈ আঙুৱাই গৈছিল

যদিও সফলতা লাভ কৰিব নোৱাৰিলে। তেতিয়াৰ পৰাই ভাৰতে 'ফিংগাৰ ফ'ৰ'লৈকে সম্পূৰ্ণ নিজৰ নিয়ন্ত্ৰণত ৰাখিছে আৰু ইয়াত ভাৰতীয় সেনাৰ নিয়ন্ত্ৰণ কক্ষ আছে। তদুপৰি ভাৰতীয় সেনাই 'ফিংগাৰ এইট'লৈকে 'পেট্ৰ'লিং' কৰিবলৈ যায়। যিহেতু চীনে দাবী কৰি আহিছে যে ভাৰতৰ নিয়ন্ত্ৰণ অকল 'ফিংগাৰ ফ'ৰ'লৈকেহে আছে; সেয়েহে তেওঁলোকে ফিংগাৰ ফাইভ, ফিংগাৰ ছিষ্ট, ফিংগাৰ চেভেন আৰু ফিংগাৰ এইট তেওঁলোকৰ নিয়ন্ত্ৰণত বা অধীনত থকা বুলি ক'ব বিচাৰে। বৰ্তমান সময়ত ভাৰত-চীন সীমান্তৰ মূল সীমা বিবাদৰ স্থলেই হৈছে এই ফিংগাৰ ফাইভ, ফিংগাৰ ছিষ্ট, ফিংগাৰ চেভেন আৰু ফিংগাৰ এইট থকা অঞ্চল আৰু এই অঞ্চল পেংগং হুদৰ উত্তৰ পাৰত অৱস্থিত। ❖

বিশেষ নিবন্ধ

বিদ্যালয় আৰু গৰম বন্ধ

■ অপৰ্ণা দেৱী

আজিৰ পৰা হাজাৰ বছৰৰো আগতে আমাৰ সমাজৰ মূল স্তম্ভ বিদ্যালয়সমূহ (স্কুল) স্থাপিত হৈছিল। আমাৰ দেশৰ লক্ষ-লক্ষ মানুহে প্ৰাথমিক, মাধ্যমিক আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰ্যায়ৰ শ্ৰেণী বিভক্ত শিক্ষাৰ যোগেদি পোহৰৰ বাট বিচাৰি উলিয়াবলৈ সক্ষম হৈছে। শিক্ষক আৰু শিক্ষাৰ্থীৰ অস্তিত্ব আৰু সম্পৰ্কই একো-একোখন বিদ্যালয় গঢ়ি তুলিব পাৰে, সেই ক্ষেত্ৰত বিদ্যালয় ভৱন, চকী-মেজ, ডেস্ক-বেঞ্চ আদিৰ প্ৰয়োজনো গৌণ হৈ পৰে। অতিমাৰীৰ গ্ৰাসত পৰি অনলাইন শ্ৰেণী অনুষ্ঠিত কৰা শিক্ষাবৰ্ষই সেই কথৰ জ্বলন্ত প্ৰমাণ।

কিছুমান নিৰ্দিষ্ট নীতি-নিয়মৰ মাজেৰে বিদ্যালয়সমূহ পৰিচালিত হয়। বৰ্তমান বিদ্যালয়সমূহৰ নিজস্ব একোখন শৈক্ষিক দিনপঞ্জী থাকে। সেই দিনপঞ্জীসমূহত উল্লেখ থকা এটি দীঘলীয়া বিৰতি হ'ল—গৰমৰ বন্ধ।

গৰমৰ বন্ধৰ ধাৰণা ক'ত, কেতিয়া, কেনেকৈ উদ্ভৱ হৈছিল জনা নাযায় যদিও বিদ্যালয়ৰ নিয়মমাফিক ৰুটিনৰ পৰা সাময়িক সকাহ দিয়া আৰু পোৱাৰ বাবেই গৰমৰ বন্ধৰ অৱতাৰণা কৰা হৈছিল।

আমাৰ ৰাজ্যৰ শিক্ষানুষ্ঠানৰ বন্ধৰ ইতিহাসৰ পৃষ্ঠা লুটিয়ালে দেখা পোৱা যায় যে কৃষিভিত্তিক ৰাজ্যত গ্ৰাম্য কৃষিকৰ্মক কেন্দ্ৰ কৰিও কিছুমান বন্ধ সম্পৰ্কীয় সিদ্ধান্ত অতীতত গ্ৰহণ কৰিছিল নিশ্চয়। গাঁও অঞ্চলৰ ছাত্ৰসকলে গৰম বন্ধৰ সময়ছোৱাতে খেতি-খোলা চোৱাৰ সুবিধা পায়। কৃষিকৰ্মৰ লগতে বতৰেও বন্ধ সম্পৰ্কত মুখ্য ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছিল। মূলতঃ প্ৰচণ্ড গৰমৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পোৱাৰ উদ্দেশ্যে গ্ৰীষ্ম বন্ধৰ অৱতাৰণা কৰা হৈছিল।

প্ৰত্যেক শিক্ষাবৰ্ষত বিদ্যালয়সমূহত গ্ৰীষ্ম বন্ধৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে যদিও আমাৰ দেশৰ বিভিন্ন ৰাজ্যৰ ভিন্ন বতৰ জলবায়ুক কেন্দ্ৰ কৰি বেলেগ বেলেগ

বিশেষ নিবন্ধ

এচামে গ্ৰীষ্ম বন্ধক আম-কঁঠালৰ ছুটী বুলি নামকৰণ কৰা দেখা যায়। বিদ্যালয়ৰ গ্ৰীষ্ম বন্ধক কেন্দ্ৰ কৰি 'ছামাৰ কেম্প'ৰ (Summer camp) ধাৰণা উদ্ভৱ হ'ল। বিদ্যালয়ৰ দৈনন্দিন

সময়ত গ্ৰীষ্ম বন্ধ দিয়া হয়। উত্তৰ ভাৰতত মে' মাহত গ্ৰীষ্ম বন্ধ আৰম্ভ হয় আৰু জুলাইৰ প্ৰথম ভাগত শেষ হয়। জম্মু কাশ্মীৰত আকৌ মাত্ৰ দহ দিনৰ বাবে গ্ৰীষ্ম বন্ধ চলে। মধ্য ভাৰতত গ্ৰীষ্ম বন্ধ এপ্ৰিলৰ মাজভাগত আৰম্ভ হৈ জুনৰ মাজভাগত শেষ হয়। পশ্চিম ভাৰতত মাৰ্চ মাহৰ শেষ সপ্তাহত গ্ৰীষ্ম বন্ধ আৰম্ভ হৈ এপ্ৰিলৰ প্ৰথম দিনলৈ চলে। উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ৰাজ্যসমূহত সাধাৰণতে জুলাই মাহৰ প্ৰথম সপ্তাহৰ পৰা গ্ৰীষ্ম বন্ধৰ আৰম্ভণি হয়।

ভাৰতৰ চুবুৰীয়া ৰাষ্ট্ৰসমূহতো গ্ৰীষ্ম ঋতুৰ সময়ছোৱাত ফলমূলৰ পয়োভৰ দেখা যায়। সেই সময়ত জলবায়ু, বতৰ আদিয়ে অধিক ফলমূল উৎপাদন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত এক ধৰণৰ প্ৰভাৱ পেলায়। সেই সময়ত দেশৰ বজাৰত আম, কঁঠাল বেছিকৈ দেখা পোৱা যায়। বাংলাদেশতো এই সময়তে বজাৰত আম, কঁঠাল বেছি উপলব্ধ হয় বাবে তেওঁলোকৰ মাজৰ

ৰুটিনৰ পৰা ফালৰি কাটি সেই কেম্প বা শিবিৰসমূহৰ জৰিয়তে ছবি, শিল্পকলা, সাহিত্য, ত্ৰীডা আদিৰ সৈতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক চিনাকি কৰাৰ উদ্দেশ্যেই সেই শিবিৰসমূহৰ আয়োজন কৰা হয়। সাঁতোৰ, দৌৰকে আদি কৰি কিছুমান খেলৰ বাবে অনুশীলনৰ সময়ৰ প্ৰয়োজন হয়। গ্ৰীষ্ম বন্ধই এছোৱা সময়, যি সময়ছোৱাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে খেল-ধেমালিসমূহ অনুশীলন কৰাৰ সময় হাতত পায়। বিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণী, গৃহকৰ্ম (হোম ৱৰ্ক) আদিৰ ব্যস্ততাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বাহিৰা কিতাপ পঢ়াৰ আমেজৰ পৰা বঞ্চিত হ'বলগীয়া হয়। সেই ক্ষেত্ৰত গ্ৰীষ্ম বন্ধই উত্তম সময়। সামাজিক সম্বন্ধবোৰ বন্ধা কৰাৰ এক উপযুক্ত সময়ো এই গ্ৰীষ্ম বন্ধৰ সময়ছোৱাই। মুঠতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নিজক উজ্জীৱিত কৰাৰ বাবে সময় সুবিধা উলিয়াই লোৱা সময়কণ হৈছে গ্ৰীষ্ম বন্ধৰ সময়। গ্ৰীষ্মৰ উত্তাপেও স্থবিৰ কৰিব নোৱাৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ গ্ৰীষ্ম বন্ধৰ মধুৰ উল্লাসৰ সময়বোৰ। ❖

তোমালোকৰ বাবে প্ৰশ্নৰ উত্তৰ (জুন)

১। নলিনীবালা দেৱী। ২। পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱা। ৩। ড° সৰ্বেপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণ। ৪। চন্দ্ৰকান্ত সন্দিকৈ ভৱন। ৫। মল্লদেৱ।

কুইজৰ উত্তৰসমূহ

১) চি. সুব্ৰমণিয়াম ২) ব্ৰাছিলিয়া। ৩) নাইৰোবি। ৪) লা পিচিন (La Piscine)। ৫) চন্দ্ৰপ্ৰসাদ শইকীয়া। ৬) বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য। ৭) জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা। ৮) গুৱেটেমালা। ৯) এছ. আৰ. ৰংগনাথন। ১০) শিৱৰাম শৰ্মা বৰদলৈ। ১১) হাজং। ১২) ছেইন নদীৰ। ১৩) হোমেন বৰগোহাঞি। ১৪) বীৰেন্দ্ৰৰ ছেহৰাগ। ১৫) মহেন্দ্ৰনাথ ডেকা ফুকন। ১৬) ৰাধিকাবাম ঢেকিয়াল ফুকন। ১৭) এম. এছ. শুভলক্ষ্মী। ১৮) হৰিনাৰায়ণ দত্তবৰুৱা। ১৯) খেৰাই নৃত্য। ২০) প্ৰতাপ বৰুৱা। ❖

- তলৰ শব্দকেইটা অভিধানৰ ক্ৰমত সজালে কোনটো শব্দ তৃতীয় স্থানত থাকিব?
Monarchy, Monastic, Monetary, Moneyed
a) Monarchy b) Monastic c) Monetary d) Moneyed
- যদি Q য়ে '+', J য়ে '×', T য়ে '-' আৰু K য়ে '÷' বুজায়, তেন্তে তলৰ বাশিটোৰ মান কিমান হ'ব?
30K2Q3J6T5
a) 18 b) 28 c) 31 d) 103
- '?'ৰ ঠাইত কি বহিব?
3, 15, 4, 16, 5, 17, 6, ?, 7
a) 12 b) 13 c) 15 d) 18
- '?' চিনৰ ঠাইত কি বহিব?

$\begin{array}{c} 81 \quad \quad 729 \\ \quad \diagdown \quad \diagup \\ \quad \quad \quad 9 \end{array}$	$\begin{array}{c} 64 \quad \quad 512 \\ \quad \diagdown \quad \diagup \\ \quad \quad \quad 8 \end{array}$	$\begin{array}{c} 49 \quad \quad ? \\ \quad \diagdown \quad \diagup \\ \quad \quad \quad 7 \end{array}$
---	---	---

 a) 444 b) 515 c) 343 d) 373
- ৰাকেশে তেওঁৰ ঘৰৰ পৰা পোন বাস্তাবে 12 কিমি. গৈ তেওঁৰ এজন বন্ধুৰ ঘৰ পালেগৈ। ঘূৰি আহোঁতে তেওঁ 8 কিমি. একেটা বাস্তাবেই আহিল। তাৰ পিছত তেওঁ সোঁফালে ঘূৰি 4 কিমি. গ'ল আৰু তাৰ পিছত বাঁওফালে ঘূৰি 4 কিমি. আহিল আৰু সেই স্থানত পুনৰ বাঁওফালে ঘূৰি 2 কিমি. আহিল। এতিয়া ৰাকেশে নিজৰ ঘৰৰ পৰা কিমান দূৰত আছে?
a) 8 কিমি. b) 4 কিমি. c) 6 কিমি. d) 2 কিমি.
- তলৰ অনুক্ৰমটোৰ ভুল সংখ্যাটো উলিওৱা।
232, 343, 454, 564, 676
a) 676 b) 454 c) 343 d) 564
- এখন গাঁৱৰ 80টা পৰিয়ালৰ ভিতৰত 20 শতাংশ পৰিয়ালৰ চাৰিচকীয়া গাড়ী আছে। বাকী থকা পৰিয়ালকেইটাৰ ভিতৰত 50 শতাংশ পৰিয়ালৰ মটৰ চাইকেল আছে। যদি বাকীকেইটা পৰিয়ালৰ কোনো বাহন নাই, তেন্তে কিমানটা পৰিয়ালৰ কোনো বাহন নাই?
a) 30 b) 32 c) 23 d) 36

উত্তৰসমূহ :

1. c 2. b 3. d 4. c 5. d 6. d 7. b

Macbeth

■ Bhaktimala Saikia

(Continued from 8th year, 5th Issue, June, 2021)

Macbeth asked the witches to tell him what was going to happen. In answer they called for three ghosts to appear. The first told Macbeth that he should fear Macduff. The second ghost told him that no man born of a woman could harm him.

Macbeth thought that Macduff could not harm him. Still, he made his mind to kill Macduff to feel safe. Just then the third ghost appeared. It told Macbeth not to fear until Birnam wood comes to Dunsinane.

Macbeth was happy. He then asked the witches about Banquo's descendants reigning Scotland. Then shadows of eight kings appeared before him. At last came Banquo. He was holding a mirror. In it, Macbeth saw

Banquo's descendants wearing Scottish crown. From then he became devilish.

Soon after this, Macbeth heard that Macduff fled to England. The latter was with Malcolm and Fleance. They were gathering army to attack Macbeth. Out of anger Macbeth killed Macduff's family. From then many nobles turned against him. They joined Malcolm.

Lady Macbeth was also tormented by the evil she had done. She lost her peace of mind. As Macbeth grew more and more merciless, Lady Macbeth blamed herself more and more. Unable to bear her tormented life any longer, she killed herself.

After his wife's death Macbeth became lonely. He longed for death. He heard Malcolm was approaching with a large

army. His old courage came back to him. He was determined to fight as long as he could and to die.

A messenger came to Macbeth. He told him that Birnam wood was marching to Dunsinane Hill. Macbeth was devastated. He felt like being deceived by the witches. But Macbeth declared that he would die fighting.

Birnam wood was not marching. Each soldier of Malcolm's army was carrying a branch from a tree. As it would be hard for Macbeth to find out the real number of his enemy.

A bloody battle began. Macbeth fought with all his strength and courage. His hope was in the witches' prophecy "You can never be

harmd by any man born of a woman". Macbeth killed everyone who came against him. At last, he found himself face to face with Macduff. A fierce struggle began. They fought until they both were exhausted. Macbeth told Macduff about the prophecy. The latter laughed. He said that he was not born of a woman. He was taken from his mother's womb before due time.

Macbeth was shattered. His courage left him. He still managed to attack Macduff furiously. Macduff proved to be stronger. He killed Macbeth and showed his head to Malcolm.

Thus ended the life of Macbeth - a brave and noble soldier whose ambition had destroyed him. ❖

Did You Know ?

■ Dimple Talukdar

Orchid Hub

Arunachal Pradesh has the highest diversity of orchids in the country. This state has the only sanctuary to preserve orchids in India. It is situated in the Himalayan foothills in Bhalukpong Forest Division of West Kameng District, Arunachal Pradesh. It conjoins Eaglenest Wildlife Sanctuary to the southwest. Sessa Orchid Sanctuary is home to more than 200 species of orchids. It is a 100 square kilometres protected area of India. Sessa is

noted for the occurrence of more than 200 orchid species with 5 new and native species. Sub-tropical types include the genera *Dendrobium*, *Bulbophyllum*, *Coelogyne*, *Eria*, *Phaius* and *Liparis*. The sanctuary is unique in having 7 endemic species of saprotrophic orchids. 12 rare species of different families were found in one study of the area. The department of Environment and Forests has developed trekking routes for visitors to enjoy the natural habitats of orchids. ❖

Did you know trees can communicate ?

Trees talk. Their roots are connected through an underground network of fungi, nicknamed the “Wood Wide Web” that allows them to share resources with each other. They “talk” by transmitting nutrients to one another through the fungi. For instance, a mother tree in the forest, will share some of her sugars with smaller, nearby trees. ❖

চিকিৎসাত ব্যৱহৃত অক্সিজেন

■ নিবেদিতা তালুকদাৰ

আজি কিছুদিন আগৰ পৰা আমাৰ দেশৰ কাগজে-পত্ৰে, সংবাদ মাধ্যমসমূহত এটা কথা বাৰুকৈয়ে চৰ্চিত হৈ আহিছে। সেইটো হ'ল—চিকিৎসালয়ত অক্সিজেনৰ অভাৱ। ঠায়ে ঠায়ে অক্সিজেনৰ অভাৱত ক'ভিড আক্ৰান্ত ৰোগীৰ মৃত্যু ঘটছে।

ভাৰত চৰকাৰে অক্সিজেনৰ অভাৱ দূৰ কৰিবলৈ যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা চলাইছে। এতিয়া প্ৰশ্ন হ'ল, চিকিৎসা বিজ্ঞানত ব্যৱহৃত এই অক্সিজেন যাক মেডিকেল অক্সিজেন বুলিও কোৱা হয়, সেই অক্সিজেন বায়ুমণ্ডলৰ অক্সিজেনতকৈ পৃথক নেকি? কিয় কিছুমান মানুহক কৃত্ৰিমভাৱে অক্সিজেন যোগান ধৰিবলগীয়া হয়? এই কৃত্ৰিমভাৱে অক্সিজেন যোগান ধৰা ব্যৱস্থাটো কোনে প্ৰথমে উদ্ভাৱন কৰিছিল?

উনৈছ শতিকাত আমেৰিকাৰ পেন্‌ছিলভেনিয়াত নিউম'নিয়া নামৰ ৰোগ এবিধৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ হৈছিল আৰু এই ৰোগত বহুতো মানুহ মৃত্যুমুখত পৰিছিল। ১৮৮৫ খ্ৰিষ্টাব্দৰ মাৰ্চ মাহৰ ৬ তাৰিখে য়ৰ্ক চিকিৎসালয়ত ড° জৰ্জ হল্টজাপেল (Dr. George Holtzapfel) নামৰ মহান চিকিৎসাবিজ্ঞানী এজনে কৃত্ৰিমভাৱে নিউম'নিয়া ৰোগী এগৰাকীক অক্সিজেন যোগান ধৰিছিল আৰু ৰোগীগৰাকীয়ে অতি কম সময়ৰ ভিতৰত সুস্থ হৈ উঠিছিল। বহুতে এই দিনটোকে চিকিৎসালয়ত অক্সিজেন প্ৰয়োগৰ আৰম্ভণি দিন বুলি গণ্য কৰে যদিও ইয়াৰ আগতেও ৰোগীক কৃত্ৰিমভাৱে অক্সিজেন যোগান ধৰাৰ নজিৰ আছে, কিন্তু কাগজে-কলমে তথ্য-পাতি নাই।

আমি সকলোৱে জানো যে, আমাৰ বায়ুমণ্ডলত ৭৮% নাইট্ৰ'জেন, ২১% অক্সিজেন আৰু ১% জলীয়

বাষ্প, কাৰ্বন ডাই-অক্সাইড, আৰ্গন আদি গেছবোৰ থাকে। আমি সৰুৰে পৰা শিকি আহিছোঁ যে আমাৰ লগতে আন জীৱ-জন্তুৰেও উশাহত অক্সিজেন গেছ গ্ৰহণ কৰে আৰু নিশাহত কাৰ্বন ডাই-অক্সাইড গেছ এৰি দিয়ে। কিন্তু প্ৰকৃততে আমি উশাহত বায়ু

গ্ৰহণ কৰোঁ। এজন সুস্থ প্ৰাপ্তবয়স্ক ব্যক্তিয়ে জিৰণি লোৱা অৱস্থাত উশাহত প্ৰতি মিনিটত ৬ৰ পৰা ৭ লিটাৰ বায়ু গ্ৰহণ কৰে। অৰ্থাৎ, এটা দিনত প্ৰায় ১০,০০০ লিটাৰ বায়ু গ্ৰহণ কৰে আৰু ইয়াৰে অক্সিজেন গেছখিনিহে (৫৫০ লিটাৰ) আমাৰ দেহৰ বাবে প্ৰয়োজনীয়। তেতিয়াহ'লে এই ১০,০০০ লিটাৰ বায়ুৰ পৰা অক্সিজেন নিষ্কাশন কৰি ৫৫০ লিটাৰ অক্সিজেন আমাক কোনে যোগান ধৰে?

মানৱ দেহতন্ত্ৰত থকা হাঁওফাঁও নামৰ অংগটোৱে এই কামটো কৰে। হাঁওফাঁও আমাৰ অতি প্ৰয়োজনীয় শ্বাস অংগ। প্ৰায় ২১% অক্সিজেন থকা আমাৰ চাৰিওফালৰ বায়ু এক সাধাৰণ বায়ুনলীৰ জৰিয়তে মুখ আৰু নাকেৰে উশাহত আমাৰ হাঁওফাঁওলৈ যায়। হাঁওফাঁওত অসংখ্য বায়ুমোনা (alveoli) থাকে এইবোৰ উশাহত লোৱা বায়ু ভৰ্তি কৰি সম্প্ৰসাৰিত হয় আৰু নিশাহত সংকুচিত হৈ পৰে। এই বায়ুমোনাই বায়ুৰ পৰা অক্সিজেন সংগ্ৰহ কৰি তেজলৈ স্থানান্তৰ কৰে আৰু শৰীৰৰ মূৰৰ পৰা ভৰিলৈ সকলো কোষক যোগান ধৰে। বিনিময়ত তেজে কোষৰ পৰা কাৰ্বন ডাই-অক্সাইড গেছ আহৰণ কৰি হাঁওফাঁওৰ জৰিয়তে বাহিৰৰ পৰিৱেশলৈ উলিয়াই দিয়ে। আমাৰ শৰীৰৰ সকলো কোষ-কলা আৰু অংগবোৰ জীয়াই থাকিবলৈ অক্সিজেনৰ প্ৰয়োজন।

যেতিয়া এজন ব্যক্তি ক'ভিড-১৯ত আক্ৰান্ত হয়,

বিজ্ঞান-বাৰ্তা

তেতিয়া ভাইৰাছটোৱে ব্যক্তিজনৰ হাঁওফাঁওত সংক্ৰমণ ঘটায় আৰু হাঁওফাঁও দুৰ্বল হৈ পৰে, যাৰ ফলত প্ৰাকৃতিকভাৱে উশাহত লোৱা বায়ুৰ পৰা অক্সিজেন ভাগ ফিল্টাৰ কৰিবলৈ অসুবিধা পায়। ব্যক্তিগৰাকীৰ দেহত অক্সিজেনৰ অভাৱ ঘটে। তেতিয়া ৰোগীজনক কৃত্ৰিমভাৱে অক্সিজেন যোগান ধৰিবলগীয়া হয় আৰু এই অক্সিজেনে দৰবসদৃশ কাম কৰে। এই অক্সিজেন ৯৮% বিশুদ্ধ, ইয়াত বেলেগ গেছ নাথাকে। হাঁওফাঁওৱে অতিৰিক্তভাৱে ফিল্টাৰ কৰিব নালাগে।

এই অক্সিজেন কেনেকৈ প্ৰস্তুত কৰা হয়? চিকিৎসা বিজ্ঞানত ব্যৱহৃত অক্সিজেন বায়ুমণ্ডলৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা হয়। এই সংগৃহীত বায়ুক এবিধ বিশেষ ফিল্টাৰৰ মাজেৰে যাবলৈ দিয়া হয় যাতে বায়ুত থকা ধূলিকণা, গোটা পদাৰ্থ আদিবোৰ পৃথক হয়। ইয়াৰ পাছত উচ্চ চাপ প্ৰয়োগ কৰি বিশুদ্ধিকৰণ কোঠাৰ (purification unit) মাজেৰে যাবলৈ দিয়া হয়।

ইয়াতে পানী, কাৰ্বন ডাই-অক্সাইড, হাইড্ৰ'কাৰ্বন আদিবোৰ পৃথক হয়। ইয়াৰ পাছত অৱশিষ্ট বায়ুখিনিক ঠাণ্ডা কৰিবলৈ শীতলীকৰণ কোঠাত (cooling box) ভৰোৱা হয়। এই পদ্ধতিটোক ত্ৰায়'জেনিক (cryogenic) পদ্ধতি বোলে। এনেদৰে ঠাণ্ডা কৰোঁতে -108° ছেলছিয়াছ উষ্ণতাত জেনন গেছ তৰল অৱস্থাপ্ৰাপ্ত হয়, -150.2°C উষ্ণতাত ক্ৰিপ্টন গেছ আৰু -183°C উষ্ণতাত অক্সিজেন গেছ তৰলীকৃত হয়। এই তৰল অক্সিজেন টেংকত ভৰোৱা হয়। এই তৰলীকৃত অক্সিজেন গেছ পৰৱৰ্তী সময়ত চিলিণ্ডাৰত ভৰাই উচ্চ চাপত ৰাখি হাস্পাতাল বা অন্য প্ৰয়োজনীয় ক্ষেত্ৰত যোগান ধৰা হয়।

অক্সিজেন প্ৰস্তুতকাৰী উদ্যোগসমূহ সাধাৰণতে চহৰৰ উপকণ্ঠ অঞ্চলত স্থাপন কৰা হয়। চহৰ অঞ্চলত প্ৰদূষণৰ মাত্ৰা বেছি বাবে এনে অঞ্চলত অক্সিজেন প্ৰকল্প স্থাপন কৰা নহয়। ❖

বিশেষ নিবন্ধ

মাৰ্চিডিজ বেন্জ আৰু এটি স্বৰ্গীয় ষড়যন্ত্ৰ

■ নিশা দেৱী

মাৰ্চিডিজ বেন্জৰ গাড়ীবোৰ দেখিছানে? আৰামদায়ক, আটকধুনীয়া ডিজাইন আৰু নতুন নতুন সা-সুবিধাৰে সুপৰিকল্পিতভাৱে তৈয়াৰী প্ৰায় আটাইবোৰ বিলাসী গাড়ীৰ ভিতৰতে প্ৰথম স্থানত থকা গাড়ীবোৰেই হৈছে মাৰ্চিডিজ বেন্জৰ গাড়ীবোৰ। পাছে ১৯শ শতিকাৰ কোনো এটি দিনত যদি কাৰ্ল বেন্জৰ বিয়া বাৰ্থা বেন্জৰ লগত নহ'লহেঁতেন, আমি চাগে মাৰ্চিডিজ বেন্জৰ গাড়ীবোৰ কোনোকালেই নেদেখিলোঁহেঁতেন। সঁচা অৰ্থত কাৰ্ল আৰু বাৰ্থাৰ বিয়াখন হৈছে এটি 'স্বৰ্গীয় ষড়যন্ত্ৰ' আৰু এই স্বৰ্গীয় ষড়যন্ত্ৰৰ ফল হৈছে কাৰ্ল বেন্জৰ অসীম কল্পনা আৰু অপৰিসীম কষ্টৰ ফল মাৰ্চিডিজ বেন্জৰ গাড়ীবোৰ। বাৰু, এতিয়া কাৰ্ল বেন্জৰ জীৱনৰ বিষয়ে কিছু কথা জানোহঁক। কাৰ্ল বেন্জৰ জন্ম হৈছিল কাৰ্লজ্ৰুৱা

(Karlsruhe) নামৰ জাৰ্মানীৰ এখন চহৰত ১৮৪৪ চনত। কাৰ্লৰ জন্মৰ দুবছৰ পিছতেই দেউতাকৰ মৃত্যু হৈছিল। অভাৱত দিন কটাবলগীয়া হোৱাৰ পাছতো কিন্তু কাৰ্লৰ মাতৃয়ে পুত্ৰৰ পঢ়া-শুনাক লৈ আপোচ কৰা নাছিল। কাৰ্লে প্ৰথমে এখন গ্ৰামাৰ স্কুলত আৰু পাছলৈ এখন মেকানিকেল ইঞ্জিনিয়াৰিং কলেজত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিল। নিজৰ কল্পনা শক্তি আৰু বুদ্ধিমত্তাৰ জোৰত কাৰ্ল অনতি পলমেই এজন নামকৰা ইঞ্জিনিয়াৰ হৈ উঠিছিল। প্ৰথম অৱস্থাত যিজন মানুহৰ লগত কাৰ্লে নিজৰ ইঞ্জিনিয়াৰিং প্ৰতিষ্ঠানটো খুলিছিল, সেই মানুহজনে কাৰ্লৰ আৱিষ্কাৰৰ আগ্ৰহখিনিক বুজি পোৱা নাছিল। কাৰ্ল দিশহাৰা হৈছিল। ঠিক সেই সময়ত কাৰ্লৰ বিয়া হৈছিল বাৰ্থাৰ লগত। বাৰ্থাই যৌতুকত এগালমান টকা লৈ আহিছিল। তদুপৰি কাৰ্লৰ দৰে বাৰ্থাও আছিল

বিশেষ নিবন্ধ

‘ঘোঁৰাবিহীন বাহন’ৰ আৱিষ্কাৰৰ সমৰ্থক; আৰু কি লাগে! বাৰ্থাৰ যৌতুকৰ ধনকে সাৰথি কৰি কাৰ্লে অকলশৰেই নিজৰ প্ৰতিষ্ঠান আৰম্ভ কৰিলে। সপোন এটাই—এখন বাহন, যিখন ঘোঁৰাই নহয়, এটি যন্ত্ৰই চলাব। ১৮৭৮ চনৰ পৰা দিন-ৰাতি একাকাৰ কৰি কাম কৰি অৱশেষত ১৮৭৯ চনৰ নতুন বছৰৰ প্ৰথম দিনটিত কাৰ্ল বেন্জে গেছেৰে চলোৱা ‘টু-ষ্ট্ৰোক’ (Two-stroke) ইঞ্জিনৰ বাহন এখন ৰাস্তাত প্ৰথমবাৰলৈ চলাবলৈ সক্ষম হৈছিল। বহু কোম্পানীৰ লগত একেলগ হোৱাৰ পিছতো কাৰ্ল বাৰে বাৰে আঁতৰি আহিবলগীয়া হৈছিল। ইয়াৰ কাৰণ আছিল কাৰ্লে নিজৰ কষ্ট আৰু কল্পনা কেৱল গাড়ীৰ ইঞ্জিনৰ সৃষ্টিৰ নামত খটুৱাব খুজিছিল। যিটো বহু কেইজনেই সেই সময়ত মানি ল’ব খোজা নাছিল। ১৮৮৬ চনত কাৰ্ল বেন্জে ‘বেন্জ পেটেণ্ট মটৰকাৰ’ নামৰ গাড়ীখন সাজি উলিয়াইছিল। বহুতেই এইখনক পৃথিৱীৰ প্ৰথমখন অট’ম’বাইল গাড়ী বুলি কয়। গাড়ীখনে যে ঠিকেই কাম কৰে—এই কথা প্ৰমাণ কৰিবলৈ কাৰ্লৰ পত্নী বাৰ্থাই নিজেই ৬৬ মাইলৰ দীঘল যাত্ৰা এটি এই গাড়ীখনেৰে সম্পূৰ্ণ কৰি দেখুৱাইছিল।

গোটিলেব ডেইম্লাৰ আছিল সেই সময়ৰ ইঞ্জিনচালিত গাড়ীৰ আৱিষ্কাৰৰ আন এজন পৃষ্ঠপোষক। কাৰ্ল বেন্জৰ দৰে তেৱোঁ আছিল এগৰাকী স্বপ্নাতুৰ মেকানিকেল ইঞ্জিনিয়াৰ, যিয়ে ইঞ্জিনচালিত গাড়ী এখনৰ নামত দিন-ৰাতি একাকাৰ কৰিছিল। আৰম্ভণিতে কাৰ্ল আৰু ডেইম্লাৰৰ কোম্পানী দুটাৰ মাজত প্ৰায়ে বিভিন্ন কাৰণত প্ৰতিযোগিতা আৰু বিৰোধ হৈছিল। আৰম্ভণিৰ ভুল বুজাবুজিৰ অন্তত দুয়োটা কোম্পানী ১৯২৬ চনত একেলগ হৈ কাম আৰম্ভ কৰিছিল আৰু একেটা বছৰতেই প্ৰথমখন মাৰ্চিডিজ বেন্জৰ গাড়ী সাজি উলিওৱা হৈছিল। প্ৰশ্নটো হ’ল, ‘বেন্জ’ৰ আগত এই ‘মাৰ্চিডিজ’ নামটো ক’ব পৰা আৰু কিয় আহিল? এমিল জেলিনেক নামৰ উৎসাহী ইঞ্জিনিয়াৰ এজনে ডেইম্লাৰৰ কোম্পানীত অহৰহ গাড়ীৰ ইঞ্জিন সজা কাম কৰি আছিল। ১৯০০ চনত তেওঁ ৩৬ অশ্ব ক্ষমতাৰ এটি ইঞ্জিনো সাজি উলিয়াইছিল। তেওঁ এই ইঞ্জিনচালিত গাড়ীবোৰত নিজৰ জীয়েক ‘মাৰ্চিডিজ’ৰ নামটো ট্ৰেডমাৰ্ক হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰি আহিছিল। পাছলৈ কাৰ্ল বেন্জৰ কোম্পানীৰ সহযোগত সৃষ্টি কৰা গাড়ীবোৰত সেই কাৰণেই দুয়োটা নাম লগ লগাই ‘মাৰ্চিডিজ বেন্জ’ নামৰ ট্ৰেডমাৰ্কটো ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। ১৯২৬ চনৰ পৰা আজিলৈ ৯৫ বছৰ ধৰি পৃথিৱীৰ বিভিন্ন ঠাইৰ, বিভিন্ন পথত মাৰ্চিডিজ বেন্জৰ গাড়ীবোৰ সগৌৰৱে চলি আছে। কাৰ্ল বেন্জ, গোটিলেব ডেইম্লাৰ, এমিল জেলিনেক আদি প্ৰত্যেকজনকেই আমি মনত ৰখা উচিত। পাছে কাৰ্ল বেন্জ আৰু বাৰ্থা বেন্জৰ বিয়াখনৰ কথা এই ক্ষেত্ৰত আমি কোনোকালেই পাহৰা উচিত নহয়। ❖

তোমালোকৰ বাবে প্ৰশ্ন

- ১। কৰিমগঞ্জ জিলাৰ সদৰ কৰিমগঞ্জ কোন নদীৰ পাৰত অৱস্থিত?
- ২। বশিষ্ঠাশ্ৰম গুৱাহাটীৰ কোন পাহাৰত অৱস্থিত এক তীৰ্থস্থান?
- ৩। প্ৰথম অসমীয়া ঐতিহাসিক উপন্যাসখনৰ নাম কি?
- ৪। শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে ‘বৰাৰ পো’ বুলি কাক মাতিছিল?
- ৫। অসমৰ আটাইতকৈ দীঘল উপনৈখনৰ নাম কি? ❖

গ্ৰেণাইটৰ আশ্চৰ্য্য : বৃহদেশ্বৰ মন্দিৰ

■ জুৰি গোস্বামী

আমাৰ পূণ্যভূমি
ভাৰতবৰ্ষ স্থাপত্য-
ভাস্কৰ্য্যৰে চহকী এখন
দেশ। ইয়াত ঐতিহ্য বহন
কৰা বহুতো মঠ-মন্দিৰ
আছে। তাৰ ভিতৰত
তামিলনাডুৰ তাঞ্জাভুৰ
জিলাত অৱস্থিত অতি
প্ৰাচীন আৰু ঐতিহ্যমণ্ডিত

বৃহদেশ্বৰ মন্দিৰ অন্যতম। চোল ৰাজ্যৰ প্ৰশাসক
ৰাজৰাজ চোলে ১০০৩ খ্ৰিষ্টাব্দৰ পৰা ১০১০ খ্ৰিষ্টাব্দৰ
ভিতৰত এই মন্দিৰৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য্য সমাপ্ত কৰিছিল।
ৰাজৰাজ চোলৰ নাম অনুসাৰে এই মন্দিৰটোক ৰাজ
ৰাজেশ্বৰ মন্দিৰ নামেৰেও জনা যায়। কাৰেবী নদীৰ
দক্ষিণ পাৰত অৱস্থিত ভগৱান শিৱৰ আৰাধনাৰ স্থল এই
বৃহদেশ্বৰ মন্দিৰটোৰ মাটিকালি ১৮৭ হেক্টৰ।
উল্লেখযোগ্য যে সম্পূৰ্ণ গ্ৰেণাইটেৰে নিৰ্মাণ কৰা
এইটোৱে সৰ্বপ্ৰথম আৰু একমাত্ৰ মন্দিৰ যাৰ স্থাপত্য-
ভাস্কৰ্য্য দেখিলে স্তম্ভিত নহৈ নোৱাৰি। বিভিন্ন
আশ্চৰ্য্যৰে ভৰা এই মন্দিৰটোক ইউনেস্কৰ বিশ্ব ঐতিহ্য
ক্ষেত্ৰ হিচাপেও স্বীকৃতি দিয়া হৈছে।

বৃহদেশ্বৰ মন্দিৰটো ১ লাখ ৩০ হাজাৰ টন
গ্ৰেণাইটেৰে নিৰ্মিত। এই গ্ৰেণাইটসমূহ কোনো ওচৰৰ
এলেকাৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা হোৱা নাছিল। ইয়াৰ পৰা
১০০ কিমি. দূৰত্বৰ ভিতৰত কোনো গ্ৰেণাইটৰ আকৰ
নাছিল। কোনো ধৰণৰ উন্নত পৰিবহন ব্যৱস্থা নথকা
সেই সময়ত এই গ্ৰেণাইটবোৰ কেনেদৰে সংগ্ৰহ
কৰিছিল সেই কথা ভাবিলে আচৰিত লাগে। ৬৬ মিটাৰ
অৰ্থাৎ ২১৬ ফুট ওখ এই বিশাল মন্দিৰটোক আকৃতিৰ
বাবেই সম্ভৱতঃ বৃহদেশ্বৰ নামেৰে নামকৰণ কৰা
হৈছিল। মন্দিৰটোৰ শীৰ্ষত এটা স্বৰ্ণকলচী স্থাপন কৰা

হৈছে। এই কলচীটো আকৌ
গম্বুজ আকাৰৰ শিলাখণ্ড
এটাৰ ওপৰত লগোৱা আছে,
যিটো শিলাখণ্ডৰ ওজন
আনুমানিক ৮০ টন। এটা
শিলেৰে নিৰ্মিত এই গম্বুজটো
আকৌ ১৪টা আয়ত আকাৰৰ
পিৰামিডৰ আকৃতিৰ শিলাৰ
ওপৰত স্থাপন কৰা হৈছে।

ইমান বৃহৎ আকাৰৰ শিলেৰে নিৰ্মিত এই গম্বুজটো
কোনো আধুনিক প্ৰযুক্তি ব্যৱহাৰ নকৰাকৈ কেনেকৈ
ওপৰলৈ তুলিছিল সেইটোও এটা আশ্চৰ্য্যৰ বিষয়। এই
মন্দিৰটোৰ ভিতৰত এটা বৃহৎ আকাৰৰ শিৱলিংগ আছে
ইয়াৰ উচ্চতা ১.৭ মিটাৰ। সন্মুখভাগত এটুকুৰা
শিলেৰে নিৰ্মিত এটা বৃহৎ বৃষভৰ (নন্দী) মূৰ্তি আছে ই
ওখই ২.৬ মিটাৰ, বহলে ৩.৭ মিটাৰ আৰু দীঘলে ৬
মিটাৰ। এই বৃহৎ বৃষভৰ মূৰ্তিটোৰ ওজন আনুমানিক
২০ টন। উল্লেখযোগ্য যে এই মন্দিৰটোৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য্যত
কোনো ধৰণৰ আঠা অথবা চূণ, বালি, চিমেন্ট আদি
ব্যৱহাৰ কৰা হোৱা নাছিল। বিভিন্ন আশ্চৰ্য্যৰে ভৰা এই
বৃহৎ মন্দিৰটোৰ দেৱালত বিভিন্ন ভংগিমাত থকা
কাহিনীসমৃদ্ধ চিত্ৰ খোদিত হৈ থকাৰ উপৰি বিভিন্ন
দেৱ-দেৱতাৰ মূৰ্তি যেনে—দুৰ্গা, লক্ষ্মী, সৰস্বতী আদিৰ
মূৰ্তিও খোদিত হৈ আছে। এই মূৰ্তিসমূহ বিভিন্ন ৰঙৰ
যদিও ইয়াত কোনো কৃত্ৰিম ৰং ব্যৱহাৰ কৰা হোৱা
নাছিল। সেয়া আছিল প্ৰকৃতিৰ শিলাখণ্ডৰে ৰং।

কোনো ধৰণৰ আধুনিক কাৰিকৰী প্ৰযুক্তিৰ
ব্যৱহাৰ নকৰাকৈ মানৱ শক্তিৰে মাত্ৰ সাত বছৰৰ
ভিতৰত এনেকুৱা কলা-কৃষ্টি বহন কৰা এটা মন্দিৰ
নিৰ্মাণ কৰি উলিওৱাটো কিমান কষ্টসাধ্য সেই কথা
সহজে অনুমেয়। ❖

বৃহদেশ্বৰ মন্দিৰ

মাৰ্টিডিজ বেন্‌জৰ মুখ্য কাৰ্য্যালয়

অপবাজিতা ফুল

খৰিকাজাঁই ফুল